

Regionale rekeningen 2019

Instituut voor de Nationale Rekeningen

 Nationale Bank
VAN BELGIË
Eurosysteem

Inhoud van de publicatie

In deze publicatie worden de synthetische resultaten van de regionale rekeningen 2018/2019 voor België toegelicht.

Het eerste deel behandelt de recente ontwikkelingen aan de hand van een analyse van de voornaamste economische aggregaten. Op basis hiervan kunnen de drie gewesten van het land worden benaderd vanuit het oogpunt van de economische bedrijvigheid, de arbeidsmarkt, het inkomen en de consumptie van de huishoudens. In het tweede deel wordt een beknopt beeld van de economische structuur van de gewesten geschetst volgens verschillende criteria. Dit maakt het mogelijk de belangrijkste specifieke kenmerken per gewest te belichten. Deze publicatie toont ook de wijzigingen ten opzichte van de voorgaande publicatie en hun invloed op de resultaten voor de gewesten.

De in deze publicatie toegelichte resultaten bestrijken maar een deel van de inhoud van de regionale rekeningen. De gedetailleerde resultaten zijn online beschikbaar via de databank [NBB.Stat](#) van de Nationale Bank van België. De volledig beschikbare inhoud van de regionale rekeningen (gedetailleerdheid, beschouwde periode ...) wordt in een specifiek hoofdstuk beschreven. De website van de Nationale Bank van België verschaft trouwens toelichtingen van conceptuele en methodologische aard¹.

Voorts moet worden verduidelijkt dat de cijfers betreffende het laatste jaar, namelijk 2019, voorlopig zijn en dus later nog kunnen worden herzien². Bij gebrek aan voldoende exhaustieve basisgegevens worden de cijfers van het laatste jaar, zowel op nationaal als op regionaal niveau, geraamd aan de hand van een vereenvoudigde methode. De resultaten voor de voorgaande jaren worden geraamd volgens de zogenoemde 'definitieve' methode.

De regionale rekeningen van België worden opgesteld volgens de methoden, definities en nomenclaturen van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010).

1 Zie 'Regionale rekeningen. Methodologische herzieningen 2019 – Overzicht van de voornaamste wijzigingen' en 'Regionale rekeningen. Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard ESR 2010'.

2 Er zijn voorlopige resultaten beschikbaar voor de toegevoegde waarde, de werkgelegenheid en de beloning van werknemers.

Woord vooraf

Het Instituut voor de nationale rekeningen (INR) presenteert in deze publicatie de regionale rekeningen voor het jaar 2018/2019 volgens de ESR 2010-methodologie.

De hier gepresenteerde regionale rekeningen zijn coherent met de [nationale rekeningen](#) gepubliceerd in oktober 2020.

De Raad van bestuur van het INR heeft de regionale rekeningen 2018/2019 goedgekeurd. Het Wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen, van zijn kant, heeft een positief advies verstrekt.

De voorzitter van de Raad van bestuur
van het Instituut voor de nationale rekeningen

Reginald Massant

Brussel, januari 2021

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
Recente ontwikkelingen	9
1. Economische activiteit	9
1.1 Bruto toegevoegde waarde naar volume	9
1.1.1 Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen	11
1.1.2 Bruto-investeringen	13
2. Arbeidsmarkt	14
2.1 Totale werkgelegenheid	14
2.1.1 Arbeidsvolume (gewerkte uren)	16
2.1.2 Beloning van werknemers	17
3. Rekening gezinnen en finale consumptieve bestedingen per institutionele sector	19
3.1 Netto beschikbaar inkomen	19
3.2 Finale consumptieve bestedingen	20
3.2.1 Finale consumptieve bestedingen van de huishoudens	20
3.2.2 Finale consumptieve bestedingen van de overheid	22
3.2.3 Finale consumptieve bestedingen van de instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (IZWBH)	23
3.3 Bruto spaarquote	24
Economische structuur van de gewesten	25
1. Structuur van de regionale toegevoegde waarde	25
2. Structuur van de regionale werkgelegenheid	26
3. Structuur van de regionale finale bestedingen van de gezinnen	27

Herzieningen voor de jaren 2016-2018 in deze versie	28
1. Herzieningen voor de variabelen per bedrijfstak, uitgesplitst naar werkplaats	28
2. Herzieningen voor de rekening gezinnen en de finale consumptieve bestedingen per institutionele sector verdeeld naar woonplaats	30
Beschikbare reeksen	32
Bijlage 1: Synthesetabellen (2017-2019)	34
1. Sleutelvariabelen van de regionale rekeningen naar werkplaats	34
2. Sleutelvariabelen van de rekening gezinnen en de finale consumptieve bestedingen per institutionele sector naar woonplaats, tegen lopende prijzen	35
Bijlage 2: Tabellen m.b.t. de bijdragen tot de regionale ontwikkelingen 2018/2019	37
1. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde naar volume in 2018 en 2019	37
2. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen in 2018 en 2019	38
3. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van de bruto investeringen in vaste activa in 2018	39
4. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van de totale werkgelegenheid in 2018 en 2019	40
5. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van het aantal loontrekkenden in 2018 en 2019	41
6. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van het aantal zelfstandigen in 2018 en 2019	42
7. Bijdrage per A10-bedrijfstak tot de ontwikkeling van het arbeidsvolume in 2018	43
8. Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van het aantal gewerkte uren door loontrekkenden in 2018	44
9. Bijdrage per A10-bedrijfstak tot de ontwikkeling van het aantal gewerkte uren door zelfstandigen in 2018	45

10. Bijdrage per A38-bedrijfstaking tot de ontwikkeling van de beloning van werknemers in 2018 en 2019	46
11. Bijdrage per uitgavencategorie (COICOP 3 digits) tot de totale ontwikkeling van de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens in 2018	47
Publicaties van het INR en contactpersonen	49
Algemene opmerkingen	53
Conventionele tekens	55
Lijst van afkortingen	57

Recente ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de recente ontwikkelingen van de drie gewesten van het land besproken op basis van een beknopte analyse van de voornaamste economische aggregaten uit de regionale rekeningen. Het bestaat uit drie delen. Het eerste handelt over de economische bedrijvigheid en heeft onder meer betrekking op de bruto toegevoegde waarde naar volume, de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen en de bruto-investeringen in vaste activa (zijnde de investeringen). In het tweede deel wordt de arbeidsmarkt besproken. De voornaamste variabelen hiervan zijn de werkgelegenheid, het arbeidsvolume (het aantal gewerkte uren) en de beloning van werknemers. Het derde deel heeft als thema de rekeningen van de huishoudens en de uitbreiding ervan, met name de inkomens, de consumptie per institutionele sector en de spaarquote.

De in het eerste en het tweede deel toegelichte aggregaten behoren tot de categorie van de 'variabelen per bedrijfstak'. Overeenkomstig het ESR 2010 worden die verdeeld naar werkplaats (of productieplaats). De aggregaten van de rekeningen van de huishoudens, die in het derde deel zijn opgenomen, worden dan weer verdeeld naar woonplaats. Die precisering is belangrijk voor de interpretatie van de resultaten.

1. Economische bedrijvigheid

In dit deel wordt het verloop van de toegevoegde waarde besproken, enerzijds naar volume, en anderzijds tegen lopende prijzen, alsook de bruto-investeringen in vaste activa.

1.1 Bruto toegevoegde waarde naar volume

De toegevoegde waarde wordt gedefinieerd als het verschil tussen de output en het intermediaire verbruik. De bruto toegevoegde waarde naar volume (of tegen vaste prijzen) stemt overeen met de voor prijsveranderingen gecorrigeerde bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen¹. Het verloop van de bruto toegevoegde waarde naar volume weerspiegelt de economische groei van de gewesten².

In **2018** was de economische groei in de drie gewesten zeer uiteenlopend. Die groei beliep 0,4 % in Brussel, 1,9 % in Vlaanderen en 2,6 % in Wallonië. Op nationaal niveau bedroeg hij 1,8 %.

¹ In de nationale rekeningen gebeurt de omzetting van lopende prijzen naar prijzen van het voorgaande jaar per bedrijfstak. Zowel de output als het intermediaire verbruik worden gedefinieerd per bedrijfstak aan de hand van de meest adequate prijsindices en van het gewicht van de producten in de output en het intermediaire verbruik. In de regionale rekeningen wordt, bij gebrek aan beschikbare informatie, slechts één deflator gebruikt voor eenzelfde bedrijfstak, ongeacht het geografische niveau, m.n. die van de bruto toegevoegde waarde van het Rijk. Er wordt dus geen rekening gehouden met eventuele regionale prijsverschillen per bedrijfstak. Het netto-effect van de prijswijzigingen verschilt echter wel van het ene gewest tot het andere doordat de structuur van de output en het intermediaire verbruik van elk gewest naar bedrijfstak verschillend is (in dat verband is er sprake van een 'compositie-effect').

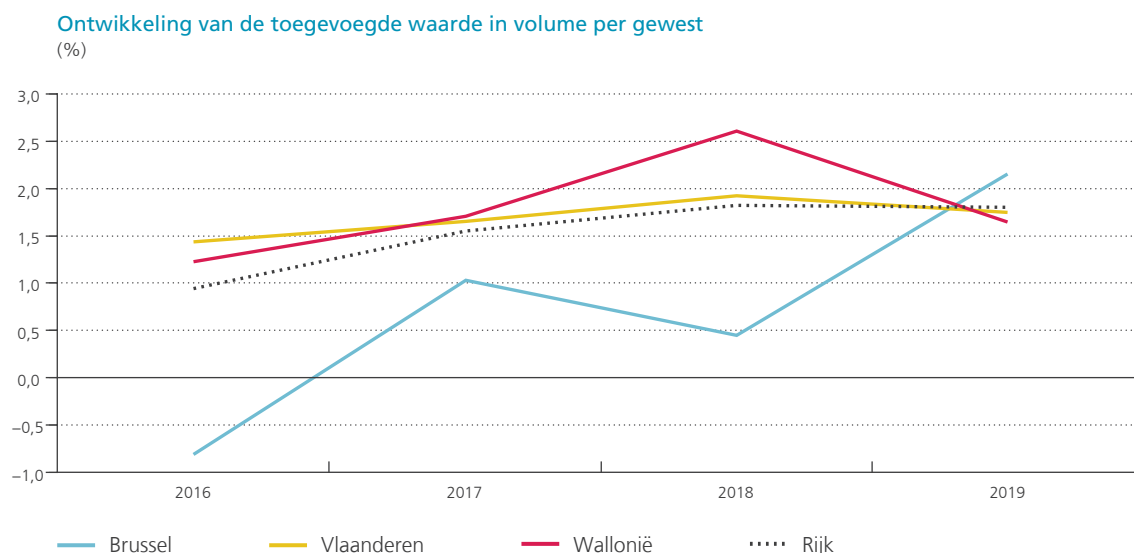
² De gewestelijke ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde naar volume is zeker de beste benadering van de economische groei in de gewesten. Toch mogen die twee begrippen niet worden verward. De economische groei stemt overeen met de groei van het bruto binnenlands product (bbp). Het bbp is de som van de bruto toegevoegde waarden tegen basisprijzen, verhoogd met de productgebonden belastingen (inclusief belasting over de toegevoegde waarde), en verminderd met de subsidies op de producten. Het saldo van de twee laatstgenoemde elementen beloopt ongeveer 11 % bbp in België, maar is niet bekend voor de gewesten. Het gewestelijke bbp is dus een constructie, waarbij de belastingen en subsidies op de producten geografisch zijn verdeeld in verhouding tot de bruto toegevoegde waarde.

In Brussel vertraagde de groei (-0,6 procentpunt) door de sterke achteruitgang van de branche 'industrie en energie', en dit ondanks de goede resultaten van de bedrijfstak 'informatie en communicatie'.

In Vlaanderen versnelde de groei enigszins (+0,2 procentpunt). De neergang van de landbouw en de branche 'industrie en energie' werd grotendeels gecompenseerd door de dynamiek van de zakelijke dienstverlening¹, de exploitatie van en handel in onroerend goed en de bouwnijverheid.

In Wallonië groeide de economie in een sneller tempo dan tijdens het voorgaande jaar (+0,9 procentpunt). Dat was vooral te danken aan de handel en de zakelijke dienstverlening, meer specifiek onderzoek en wetenschappelijke ontwikkeling.

In **2019** convergeerde de groei van de toegevoegde waarde van de gewesten, volgens de voorlopige resultaten, naar die van het land. Die groei beliep 2,2 % in Brussel, 1,7 % in Vlaanderen en 1,6 % in Wallonië. Op nationaal vlak bedroeg hij 1,8 %, dat is hetzelfde peil als in 2018. De afname van de verschillen vloeide voort uit een fors stijgende groei in Brussel (+1,8 procentpunt), een lichte daling in Vlaanderen (-0,2 procentpunt) en een sterkere krimp in Wallonië (-1,0 procentpunt).

Voor het eerst sinds 2012 was de economische groei in Brussel krachtiger dan in de twee andere gewesten. Die groei was voor een aanzienlijk deel toe te schrijven aan de financiële dienstverlening en, in mindere mate, aan de zakelijke dienstverlening, de overheidsdiensten en de gezondheidszorg².

In Vlaanderen droegen de zakelijke dienstverlening en de exploitatie van en handel in onroerend goed het sterkst bij tot de gewestelijke groei. Opmerkelijk waren ook de gunstige ontwikkelingen van de bouwnijverheid en de branche 'industrie en energie'.

In Wallonië blijft de industrie, en meer specifiek de farmaceutische nijverheid, een bijzonder dynamische component, aangezien deze de grootste bijdrage tot de groei leverde. De positieve ontwikkeling van de exploitatie van en handel in onroerend goed droeg ook op niet te verwaarlozen wijze bij tot de resultaten.

¹ De 'zakelijke dienstverlening' is een samentrekking van de volledige post 'overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten' en 'administratieve en ondersteunende diensten' van de A10-nomenclatuur van de bedrijfstakken.

² De overheidsdiensten en de gezondheidszorg zijn een samentrekking van de volledige post 'Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening' van de A10-nomenclatuur van de bedrijfstakken.

TABEL 1 BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE IN VOLUME - BIJDRAGE PER BEDRIJFSTAK (A10) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2018 EN 2019
(in %punt)

	2018				2019			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	0.00	-0.14	-0.12	-0.11	0.01	-0.02	0.00	-0.01
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	-1.18	-0.13	0.18	-0.25	0.16	0.29	0.64	0.35
Bouwnijverheid	0.15	0.32	0.17	0.26	0.01	0.29	0.20	0.22
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	0.16	0.28	0.90	0.40	0.27	0.09	0.01	0.10
Informatie en communicatie	0.73	0.16	0.18	0.27	0.08	0.08	0.11	0.09
Financiële activiteiten en verzekeringen	0.01	0.03	0.30	0.08	0.72	0.08	0.05	0.19
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0.04	0.35	0.26	0.27	0.16	0.33	0.33	0.30
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	0.18	0.87	0.42	0.64	0.35	0.39	-0.01	0.29
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0.22	0.14	0.28	0.20	0.34	0.18	0.28	0.24
Andere dienstverlenende activiteiten	0.14	0.06	0.05	0.07	0.07	0.03	0.02	0.03
TOTAAL (%)	0.45	1.93	2.61	1.82	2.16	1.75	1.65	1.80

BRON: INR.

Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling
Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

1.2 Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen

In tegenstelling tot de toegevoegde waarde naar volume omvat de toegevoegde waarde tegen lopende prijzen het verloop van de prijzen voor de output en het intermediaire verbruik. De verschillen die tussen beide variabelen tot uiting kunnen komen, met name in de analyse van de bijdragen van de bedrijfstakken tot de groei, zijn dus het resultaat van het 'prijs effect' en van de structuur van de bedrijfstakken.

In **2018** beliep de groei van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen 1,7 % in Brussel, 3,5 % in Vlaanderen en 4,4 % in Wallonië. Op nationaal niveau bedroeg hij 3,4 %.

In **Brussel** lag de stijging lager dan in de twee overige gewesten, vooral door de achteruitgang van de bedrijfstak industrie en energie. De branche handel, vervoer en horeca, de financiële dienstverlening en de overheidssdiensten en gezondheidszorg¹ leverden dan weer een aanzienlijke bijdrage tot de groei.

In **Vlaanderen** bleef de groei relatief stabiel (-0,1 procentpunt) in vergelijking met het jaar 2017. Hij werd vooral ondersteund door de zakelijke dienstverlening, de branche handel, vervoer en horeca, en de overheidssdiensten en gezondheidszorg. Omgekeerd werd de groei licht afgeremd door de achteruitgang van de landbouw.

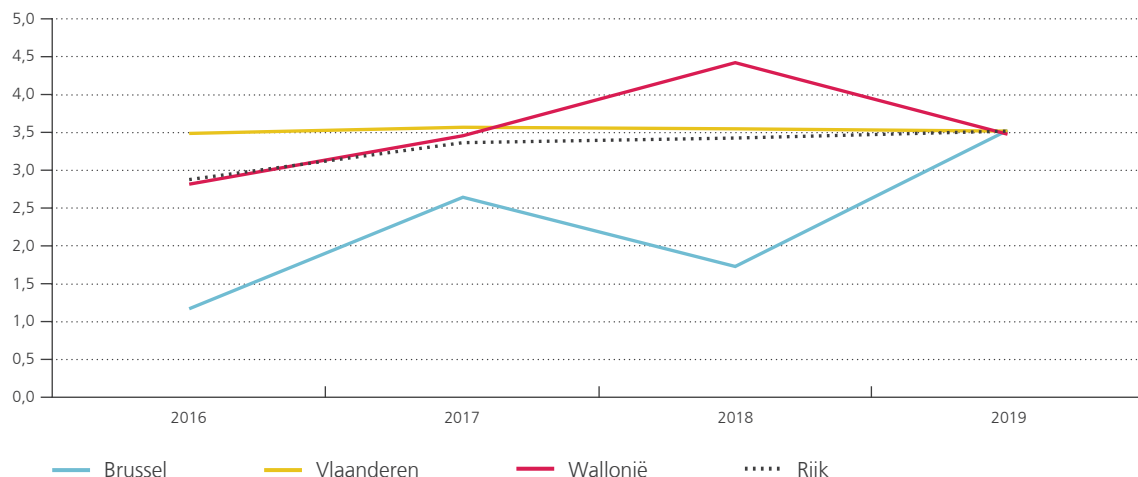
In **Wallonië** steeg de toegevoegde waarde tegen lopende prijzen sneller dan in het voorgaande jaar (+0,9 procentpunt). Die stijging werd stevig geschaagd door de branche handel, vervoer en horeca, en de overheidssdiensten en gezondheidszorg.

In **2019** kwam de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen – berekend op basis van de voorlopige methode – op 3,5 % uit, zowel voor het hele land als voor de gewesten.

¹ De branche overheidssdiensten en gezondheidszorg is een samentrekking van de volledige post 'Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening' van de nomenclatuur A10 van de bedrijfstakken.

Ontwikkeling van de toegevoegde waarde tegen lopende prijzen per gewest

(%)

In **Brussel** vertoonde de stijging van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen een zeer aanzienlijke versnelling (+1,8 procentpunt). De overheidsdiensten en gezondheidszorg, de branche handel, vervoer en horeca en de financiële en zakelijke dienstverlening droegen sterk bij tot dat resultaat.

In **Vlaanderen** bleef de gewestelijke groei stabiel ten opzichte van het voorgaande jaar (+0,0 procentpunt). De groei was in de eerste plaats te danken aan de zakelijke dienstverlening en, in mindere mate, aan de bedrijfstak industrie en energie en de branche handel, vervoer en horeca.

in **Wallonië** vertraagde de groei aanzienlijk (-0,9 procentpunt). De bedrijfstak handel, vervoer en horeca was immers niet even dynamisch als het voorgaande jaar. De bedrijfstak industrie en energie, enerzijds, en de overheidsdiensten en gezondheidszorg, anderzijds, leverden de grootste bijdrage tot de groei van het gewest.

TABEL 2 BRUTO TOEGEVOERDE WAARDE TEGEN LOPENDE PRIJZEN - BIJDRAGE PER BEDRIJFSTAK (A10) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2018 EN 2019
(in %punt)

	2018				2019			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	0.00	-0.11	-0.10	-0.09	0.01	0.11	0.11	0.09
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	-1.17	0.11	0.56	-0.02	0.30	0.59	1.02	0.64
Bouwnijverheid	0.21	0.47	0.30	0.38	0.06	0.43	0.32	0.34
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	0.54	0.63	1.25	0.76	0.65	0.59	0.38	0.55
Informatie en communicatie	0.49	0.13	0.15	0.20	0.13	0.16	0.16	0.16
Financiële activiteiten en verzekeringen	0.54	0.13	0.43	0.27	0.63	0.06	0.03	0.16
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0.10	0.42	0.35	0.35	0.23	0.41	0.43	0.38
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	0.33	1.07	0.57	0.82	0.58	0.64	0.18	0.52
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0.52	0.61	0.84	0.66	0.80	0.46	0.78	0.60
Andere dienstverlenende activiteiten	0.18	0.08	0.08	0.10	0.13	0.06	0.06	0.07
TOTAAL (%)	1.73	3.55	4.42	3.42	3.53	3.52	3.47	3.52

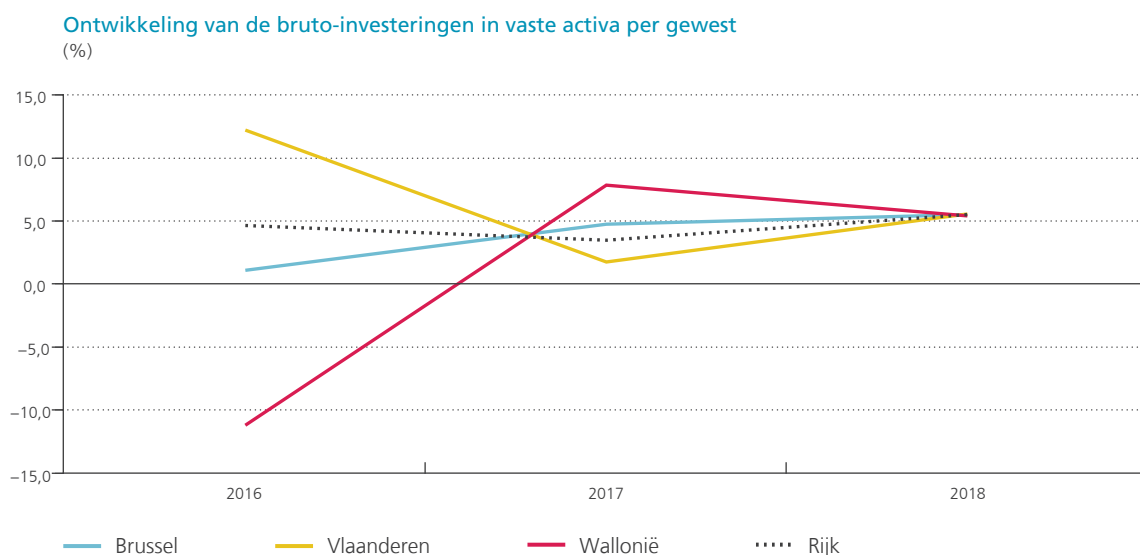
Bron: INR.

Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling

Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

1.3 Bruto-investeringen in vaste activa

In **2018** was de toename van de investeringen zeer vergelijkbaar in de drie gewesten. De investeringen stegen met 5,5 % in Vlaanderen en in Brussel, en met 5,4 % in Wallonië. In vergelijking met 2017 versnelde de groei sterker in Vlaanderen (+3,7 procentpunt) dan in Brussel (+0,7 procentpunt), terwijl hij vertraagde in Wallonië (-2,4 procentpunt). De totale groei voor België beliep 5,5 %, dat is hoger dan in 2017 (+ 2,0 procentpunt). Hoewel de totale groei van de investeringen in 2018 zeer vergelijkbaar was in de gewesten, hebben die ontwikkelingen uiteenlopende oorzaken.

In Brussel droegen de financiële activiteiten en verzekeringen en de zakelijke dienstverlening krachtig bij tot de groei van de investeringen, terwijl die in de bedrijfstakken exploitatie van en handel in onroerend goed en informatie en communicatie duidelijk terugliepen.

In Vlaanderen was de groei van de investeringen voornamelijk te danken aan de exploitatie van en handel in onroerend goed, de overheidsdiensten en, in mindere mate, aan de branche handel, vervoer en horeca en de bedrijfstak industrie en energie. De financiële dienstverlening en de bouwnijverheid gaven een lichte daling te zien.

In Wallonië leverden de branches 'industrie en energie', 'informatie en communicatie' en de zakelijke dienstverlening de sterkste bijdrage tot de groei van de investeringen. Die opwaartse tendens werd licht afgeremd door de inkringing van de investeringen in de financiële activiteiten en verzekeringen.

TABEL 3 BRUTO-INVESTERINGEN IN VASTE ACTIVA - BIJDRAGE PER BEDRIJFSTAK (A10) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2017 EN 2018
(in %punt)

	2017				2018			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	-0,04	0,12	0,03	0,08	-0,02	0,20	0,18	0,17
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	1,39	1,49	1,79	1,54	0,36	0,86	1,19	0,86
Bouwnijverheid	1,43	0,30	-0,02	0,39	0,07	-0,02	0,59	0,13
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	-2,61	1,92	0,85	1,04	-0,22	0,89	0,62	0,67
Informatie en communicatie	-0,18	0,22	0,66	0,26	-0,58	0,27	1,04	0,32
Financiële activiteiten en verzekeringen	1,15	0,62	0,09	0,58	2,61	-0,06	-0,18	0,29
Exploitatie van en handel in onroerend goed	1,53	0,62	3,98	1,48	-1,49	1,74	0,38	0,97
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	1,46	-3,43	0,38	-1,91	2,99	0,47	1,00	0,95
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,73	0,02	0,16	0,11	1,42	1,10	0,48	1,00
Andere dienstverlenende activiteiten	-0,08	-0,10	-0,09	-0,10	0,39	0,09	0,13	0,14
TOTAAL (%)	4,77	1,77	7,84	3,48	5,52	5,54	5,43	5,51

Bron: INR.

Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling
Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

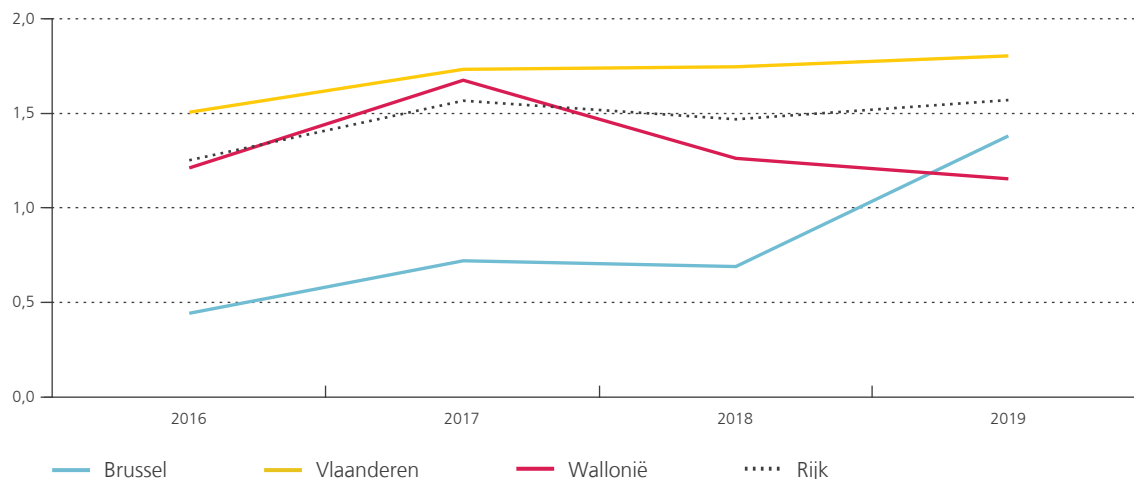
2. Arbeidsmarkt

Dit deel handelt over de arbeidsmarkt. Achtereenvolgens worden de totale werkgelegenheid, het arbeidsvolume (het aantal gewerkte uren) en de beloning van werknemers besproken.

2.1 Totale werkgelegenheid

In **2018** nam de totale werkgelegenheid toe met 4 800 personen in Brussel (+0,7 %), met 48 500 personen in Vlaanderen (+1,7 %) en met 16 000 personen in Wallonië (+1,3 %). Ten opzichte van het voorgaande jaar was de toename stabiel in Brussel en in Vlaanderen, terwijl ze licht afzwakte in Wallonië (-0,4 procentpunt). Die afname in Wallonië is toe te schrijven aan een tragere groei van de werkgelegenheid van loontrekkenden. Deze liep terug van 1,8 % in 2017 tot 1,3 % in 2018. De zelfstandige werkgelegenheid bleef er stabiel.

Ontwikkeling van het aantal werkzame personen per gewest (%)

In de drie gewesten werd de werkgelegenheidsgroei in 2018 vooral geschraagd door de zakelijke dienstverlening, en dat meer uitgesproken in Vlaanderen dan in Brussel en in Wallonië. De groei van de werkgelegenheid vloeide ook voort uit gunstige ontwikkelingen in de branche overheidsdiensten en gezondheidszorg. Dat was in ruimere mate zo in Brussel en Wallonië dan in Vlaanderen. De financiële dienstverlening had de meest negatieve weerslag, vooral in Brussel, gelet op het gewicht van die bedrijfstak in de economische structuur van het gewest (zie het deel “structuur van de regionale werkgelegenheid”).

Volgens de voorlopige methode zette de toename van de totale werkgelegenheid zich in 2019 voort in de drie gewesten: 51 000 extra personen in Vlaanderen (+1,8 %), 14 800 personen in Wallonië (+1,2 %) en 9 700 personen in Brussel (+1,4 %). Ten opzichte van het voorgaande jaar gaat het om een relatief stabiele groei in Vlaanderen en Wallonië (respectievelijk +0,1 en -0,1 procentpunt), terwijl de werkgelegenheid in Brussel krachtiger groeide (+0,7 procentpunt). In Brussel was de opwaartse tendens voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van de loontrekkende werkgelegenheid (+0,7 %).

TABEL 4 AANTAL WERKZAME PERSONEN - BIJDRAGE PER BEDRIJFSTAK (A10) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2018 EN 2019
(in %punt)

	2018				2019			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	0,00	0,02	-0,01	0,01	0,01	0,03	0,00	0,02
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	-0,06	0,08	0,14	0,07	0,05	0,10	0,10	0,09
Bouwnijverheid	0,10	0,20	0,03	0,14	-0,06	0,17	0,04	0,10
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	0,07	0,17	0,17	0,15	0,33	0,32	0,11	0,26
Informatie en communicatie	0,04	0,12	0,06	0,09	0,10	0,10	0,07	0,09
Financiële activiteiten en verzekeringen	-0,29	-0,04	-0,01	-0,07	-0,19	-0,03	-0,02	-0,05
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	0,28	0,73	0,29	0,55	0,50	0,51	0,31	0,46
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,50	0,33	0,54	0,42	0,46	0,44	0,47	0,45
Andere dienstverlenende activiteiten	0,03	0,12	0,05	0,09	0,17	0,14	0,08	0,13
TOTAAL (%)	0,69	1,75	1,26	1,47	1,38	1,80	1,15	1,57

Bron: INR.

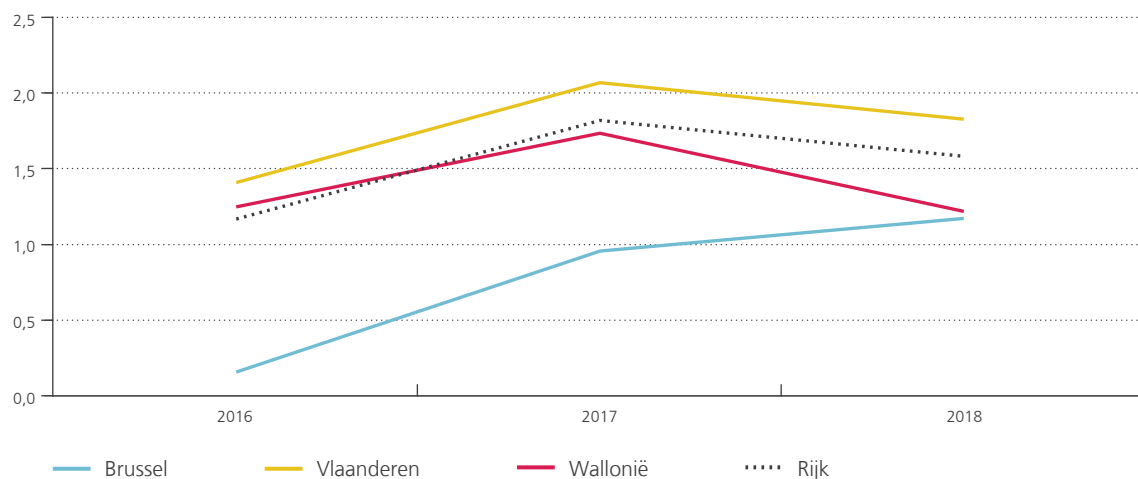
- Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling
- Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

In 2019 bleven de zakelijke dienstverlening en de branche overheidsdiensten en gezondheidszorg de bedrijfstakken die het meest bijdroegen tot de groei van de totale werkgelegenheid in de drie gewesten, maar dan wel op een meer homogene wijze dan in 2018. De financiële diensten remden opnieuw de ontwikkelingen in de gewesten af, vooral in Brussel. In dit gewest liep ook de werkgelegenheid in de bouwnijverheid terug.

2.2 Arbeidsvolume (gewerkte uren)

Na een duidelijke versnelling in 2017 in de drie gewesten, nam de stijging van het in aantal gewerkte uren uitgedrukte arbeidsvolume in **2018** enigszins toe in Brussel (+0,2 procentpunt) en vertraagde de groei licht in Vlaanderen en in Wallonië (respectievelijk -0,3 en -0,5 procentpunt). De groei beliep 1,8 % in Vlaanderen en 1,2 % in zowel Wallonië als Brussel. Op nationaal niveau nam het arbeidsvolume met 1,6 % toe.

Ontwikkeling van het totale arbeidsvolume per gewest (%)

Net als in 2017 droegen de branches overheidsdiensten en gezondheidszorg en de zakelijke dienstverlening, in de drie gewesten, het sterkst bij tot de groei van het totale arbeidsvolume, terwijl de financiële diensten die toename afremden. Ze deden dit meer uitgesproken in Brussel dan in de beide andere gewesten.

TABEL 5 HET TOTALE ARBEIDSVOLUME - BIJDRAGE PER BEDRIJFSTAK (A10) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2017 EN 2018 (in %punt)

	2017				2018			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00	0,06	-0,02	0,03
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	0,04	0,16	0,19	0,15	-0,04	0,08	0,13	0,08
Bouwnijverheid	0,13	0,09	0,12	0,10	0,16	0,24	0,11	0,20
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	-0,18	0,29	0,23	0,21	0,10	0,21	0,26	0,21
Informatie en communicatie	0,08	0,15	0,08	0,12	0,09	0,13	0,09	0,11
Financiële activiteiten en verzekeringen	-0,14	-0,02	-0,05	-0,05	-0,25	-0,03	0,00	-0,06
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,02	0,05	0,01	0,03	0,04	0,03	-0,01	0,02
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	0,42	0,93	0,36	0,70	0,34	0,76	0,25	0,57
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,44	0,33	0,70	0,45	0,62	0,25	0,33	0,33
Andere dienstverlenende activiteiten	0,15	0,09	0,07	0,09	0,11	0,11	0,07	0,10
TOTAAL (%)	0,96	2,07	1,74	1,82	1,17	1,83	1,22	1,58

Bron: INR.

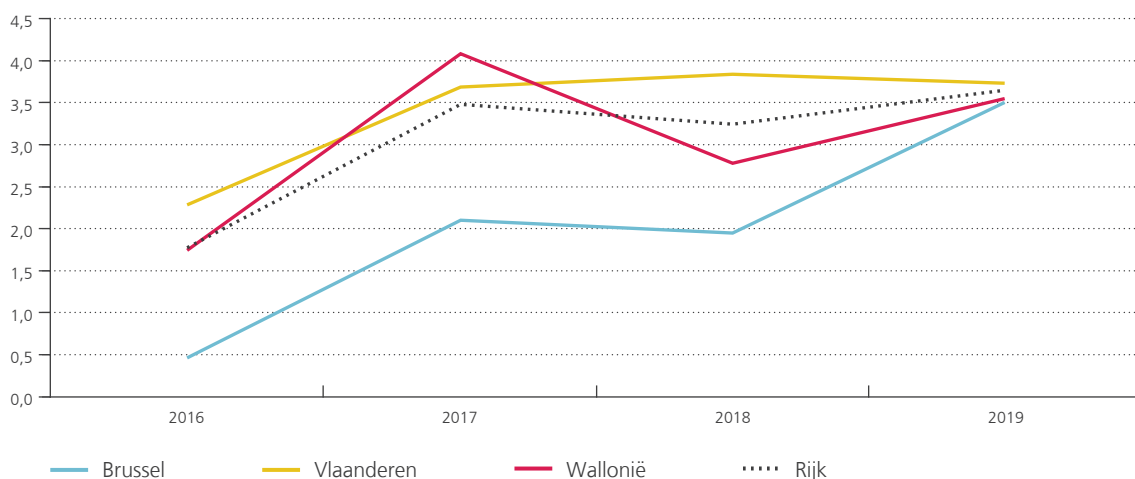
Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling

Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

2.3 Beloning van werknemers

In **2018** steeg de beloning van werknemers met 2,0 % in Brussel en met 3,8 % in Vlaanderen. De groei was dus relatief stabiel (respectievelijk -0,1 en +0,1 procentpunt) in vergelijking met het voorgaande jaar. In Wallonië bedroeg de stijging 2,8 %, een daling met 1,3 procentpunt ten opzichte van 2017. Op nationaal niveau nam de beloning van werknemers met 3,2 % toe, dat is 0,3 procentpunt minder dan het voorgaande jaar.

Ontwikkeling van de beloning van werknemers per gewest (%)

In de drie gewesten werd het verloop van de beloning van werknemers hoofdzakelijk bepaald door de private sector. Niettemin moet worden beklemtoond hoe belangrijk de overheidssector is in Brussel en Wallonië. Die sector zorgt daar voor een derde van de groei van de totale loonmassa¹.

In de drie gewesten droeg de branche overheidsdiensten en gezondheidszorg sterk bij tot de positieve ontwikkeling van de loonsom. In Vlaanderen ontwikkelde de zakelijke dienstverlening zich bijzonder dynamisch.

In **2019** convergeerde de groei van de loonsom in de drie gewesten, volgens de voorlopige ramingen, naar die op nationaal vlak. Hij beliep 3,5 % in zowel Brussel als Wallonië en 3,7 % in Vlaanderen. Op nationaal niveau kwam die groei op 3,7 % uit, dat is 0,5 procentpunt meer dan in het voorgaande jaar. Het ging om een stabiele groei in Vlaanderen (-0,1 procentpunt), terwijl Brussel en Wallonië een sterkere ontwikkeling vertoonden (respectievelijk +1,5 en +0,7 procentpunt).

Tot de bedrijfstakken die het sterkst bijdroegen tot de stijging van de loonsom in de drie gewesten, behoorden in 2019 de overheidsdiensten en gezondheidszorg, alsook de handel, vervoer en horeca.

¹ Voor meer informatie zie bijlage 10 "Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de ontwikkeling van de beloning van werknemers in 2018 en 2019".

TABEL 6 BELONING VAN DE WERKNEMERS - BIJDRAGE PER BEDRIJFSTAK (A10) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2018 EN 2019
(in %punt)

	2018				2019			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	0,00	0,04	0,01	0,03	0,01	0,04	0,03	0,03
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	0,06	0,43	0,14	0,29	0,11	0,53	0,59	0,47
Bouwnijverheid	0,15	0,48	0,26	0,37	-0,06	0,25	0,20	0,18
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	0,14	0,69	0,57	0,56	0,93	0,95	0,65	0,87
Informatie en communicatie	0,25	0,22	0,08	0,19	0,18	0,21	0,11	0,18
Financiële activiteiten en verzekeringen	0,18	0,05	0,12	0,09	-0,16	-0,05	0,00	-0,06
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,06	0,03	0,00	0,03	0,02	0,03	0,02	0,02
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	0,17	0,93	0,29	0,63	0,69	0,67	0,30	0,58
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,81	0,90	1,24	0,99	1,51	1,02	1,57	1,26
Andere dienstverlenende activiteiten	0,12	0,06	0,07	0,07	0,28	0,08	0,09	0,12
TOTAAL (%)	1,95	3,84	2,78	3,25	3,50	3,73	3,55	3,65

Bron: INR.

Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling

Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

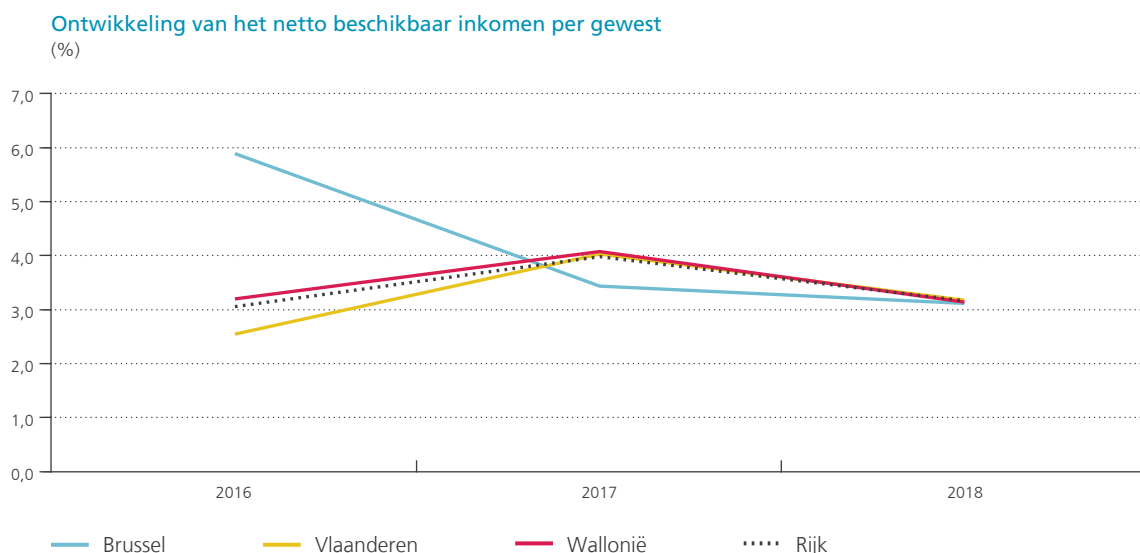
3. Rekeningen van de huishoudens en finale consumptieve bestedingen per institutionele sector

In dit derde deel worden enkele beknopte illustraties gegeven van de belangrijkste variabelen in de rekeningen van de huishoudens en de uitbreiding daarvan, namelijk het inkomen, de consumptieve bestedingen per institutionele sector en de spaarquote. Ter herinnering, deze aggregaten worden berekend volgens de woonplaats van het huishouden.

3.1 Netto beschikbaar inkomen

Het netto beschikbaar inkomen omvat het inkomen dat huishoudens ontvangen voor hun deelname aan het productieproces en het inkomen uit vermogen (primaire inkomen), vermeerderd met de sociale uitkeringen en schadeverzekeringen, en verminderd met de sociale premies, belastingen en verzekeringspremies.

In **2018** bedroeg het netto beschikbaar inkomen in België € 241,9 miljard, een stijging met 3,2 % ten opzichte van 2017. Op gewestelijk niveau groeide het op vergelijkbare wijze met 3,1 % in Brussel, 3,2 % in Vlaanderen en 3,1 % in Wallonië. Over het geheel genomen is dit een groeivertraging ten opzichte van het voorgaande jaar, toen de groei van het netto beschikbaar inkomen zeer vergelijkbaar was in Vlaanderen en Wallonië (respectievelijk 4,0 en 4,1 %) en enigszins lager in Brussel (3,4 %).

De beloning van werknemers – de belangrijkste component van het primaire inkomen – droeg het sterkst bij tot de groei van het beschikbaar inkomen, en sterker in Brussel dan in Vlaanderen en Wallonië. Dan volgden de sociale uitkeringen, waarvan de groeibijdrage in Wallonië groter was dan die in Vlaanderen en Brussel.

De sociale premies en belastingen op inkomen en vermogen waren de componenten met de grootste negatieve bijdrage in Vlaanderen en Wallonië. In Brussel waren dat de sociale premies en de overige inkomensoverdrachten.

TABEL 7 HET NETTO BESCHIKBAAR INKOMEN - BIJDRAGE PER COMPONENT TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2017 EN 2018
(in %punt)

Secundaire inkomensverdelingsrekening (II.2) (netto)	2017				2018			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
<i>Middelen</i>								
Exploitatieoverschot (B2n)	0,26	0,26	0,21	0,25	0,11	0,08	0,09	0,08
Gemengd inkomen (B3n)	0,28	0,46	0,34	0,40	0,01	0,24	0,14	0,19
Beloning van werknemers (D1)	3,93	3,34	3,46	3,43	3,77	3,15	2,89	3,13
Inkomen uit vermogen (D4)	-0,38	0,80	0,46	0,59	0,27	0,25	0,04	0,19
Toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers (D.612m)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura) (D.62)	1,05	1,23	1,55	1,31	0,88	0,98	1,09	1,01
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	0,08	0,10	0,17	0,12	0,24	0,19	0,22	0,20
<i>Bestedingen</i>								
Inkomen uit vermogen (D4)	0,00	-0,04	0,04	-0,02	0,04	0,04	0,04	0,04
Belastingen op inkomen, vermogen, ... (D.5)	-0,65	-0,89	-0,77	-0,83	-0,58	-0,80	-0,40	-0,66
Sociale premies (D.61)	-0,95	-1,02	-1,15	-1,05	-0,84	-0,67	-0,65	-0,68
Uitkeringen overige sociale verzekeringen (D.622b)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	-0,20	-0,21	-0,25	-0,22	-0,80	-0,29	-0,32	-0,35
Netto beschikbaar inkomen (B.6n)	3,43	4,02	4,07	3,98	3,11	3,18	3,14	3,16

Bron: INR.

- Componenten van de rekening voor bestemming van primaire inkomens
- Top 2 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling
- Top 2 laagste bijdrage tot de ontwikkeling

In **2018** was het niveau van het netto beschikbaar inkomen per hoofd van de bevolking vrijwel identiek in Wallonië en Brussel (respectievelijk € 19 368 en € 19 363). In Vlaanderen bedroeg het € 22 576, wat bijna 17 % meer is dan in de andere twee gewesten. In vergelijking met 2017 steeg het beschikbaar inkomen per inwoner in alle drie de gewesten: met 2,4 % in Brussel, 2,6 % in Vlaanderen en 2,9 % in Wallonië.

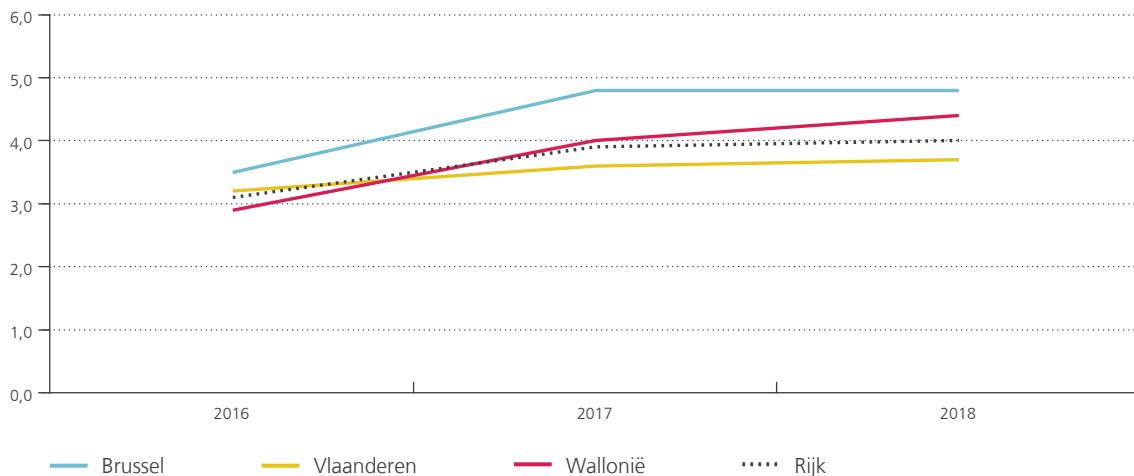
3.2 Finale consumptieve bestedingen

De finale consumptieve bestedingen omvatten de uitgaven die de huishoudens, de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (IZWBH) effectief hebben gedaan om goederen en diensten te verwerven om aan de individuele en collectieve consumptieve behoeften te voldoen. De resultaten worden getoond in volgorde van de omvang van deze consumptieve bestedingen, te beginnen met die van de huishoudens, goed voor bijna twee derde van de totale consumptieve bestedingen.

3.2.1 Finale consumptieve bestedingen van de huishoudens

In de afgelopen drie jaar zijn de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens gestaag gestegen. In **2018** bedroegen ze in totaal € 233,5 miljard voor België als geheel (+ 4,0 %), als volgt verdeeld over de drie gewesten: € 139,3 miljard in Vlaanderen (+ 3,7 %), € 69,9 miljard in Wallonië (+ 4,4 %) en € 24,3 miljard in Brussel (+ 4,8 %). In de periode 2016-2018 stegen de consumptieve bestedingen in Brussel systematisch sterker.

Ontwikkeling van de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens per gewest (%)

In vergelijking met 2017 versnelde de groei van de consumptieve bestedingen in Wallonië (+0,4 procentpunt), terwijl hij stabiliseerde in Brussel en Vlaanderen (respectievelijk +0,0 en +0,1 procentpunt).

De snellere groei in Wallonië was voornamelijk het gevolg van een grotere bijdrage van de bestedingen voor gezondheidszorg (+0,3 procentpunt).

Hoewel de totale toename van de bestedingen van de Vlaamse huishoudens in 2017 en in 2018 vergelijkbaar was, vertoont de samenstelling ervan bepaalde verschillen. In 2018 werd hij meer ondersteund door bestedingen voor voedingsmiddelen, dranken en horeca (+0,7 procentpunt). De bijdrage van de bestedingen voor goederen en diensten daarentegen daalde (-0,8 procentpunt).

In Brussel zaten de belangrijkste verschillen in bijdragen tot de groei in 2017 en in 2018 in de bestedingen voor gezondheidszorg (+0,4 procentpunt) en voor recreatie en cultuur (-0,3 procentpunt).

Informatie over de bijdragen aan de groei van de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens per gewest volgens COICOP 3 digits voor het jaar 2018 is beschikbaar in bijlage.

TABEL 8 FINALE CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN VAN DE HUISHOUDENS - BIJDRAGE PER BESTEDINGSCATEGORIE (COICOP 2 DIGITS) TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2017 EN 2018
(in %punt)

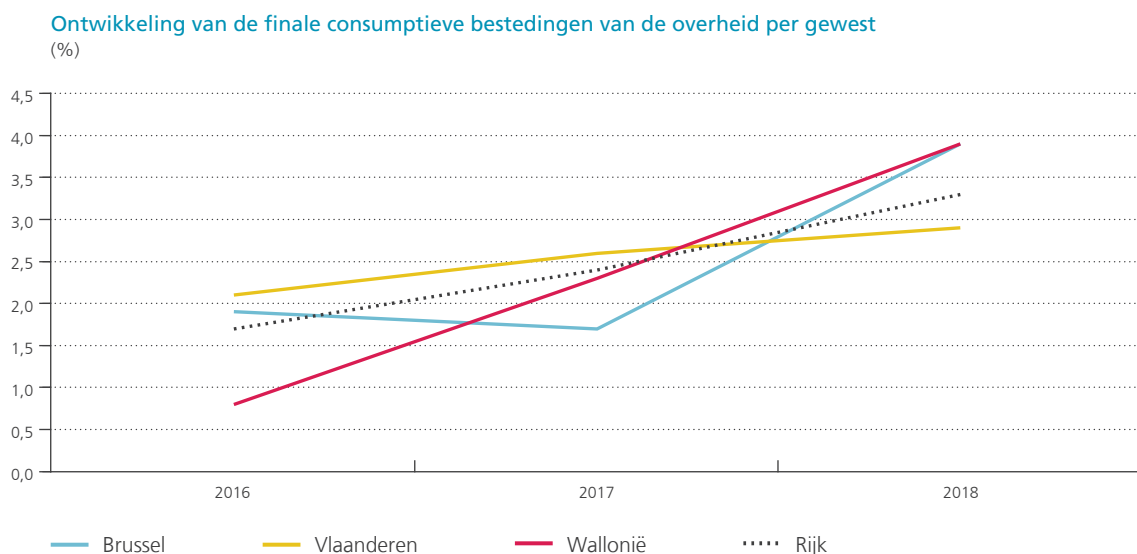
	2017				2018			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	0,69	0,16	0,44	0,30	0,59	0,37	0,51	0,44
Alcoholische dranken en tabak	0,22	-0,10	0,07	-0,02	0,25	0,12	0,24	0,17
Kleding en schoeisel	0,27	0,15	0,26	0,19	0,06	0,12	0,12	0,11
Huisvesting, water, gas, elektriciteit en andere brandstoffen	1,44	0,96	0,99	1,02	1,25	0,92	0,90	0,95
Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	0,06	0,03	0,47	0,17	0,30	0,09	0,38	0,20
Gezondheidszorg	0,02	0,18	0,23	0,18	0,44	0,19	0,55	0,32
Vervoer	0,21	0,61	0,56	0,55	0,28	0,58	0,47	0,52
Communicatie	0,03	-0,03	0,03	-0,01	0,04	0,00	0,03	0,01
Recreatie en cultuur	0,74	0,22	0,18	0,26	0,45	0,31	0,20	0,29
Onderwijs	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	0,05	0,04	0,05	0,04
Restaurants en hotels	0,88	0,10	0,54	0,31	0,65	0,40	0,51	0,46
Diverse goederen en diensten	0,26	1,38	0,28	0,94	0,37	0,54	0,45	0,50
p.m. totale groei (in %)	4,81	3,65	4,04	3,88	4,75	3,68	4,41	4,01

Bron: INR.

Top 3 hoogste bijdrage tot de ontwikkeling

3.2.2 Finale consumptieve bestedingen van de overheid

In **2018** bedroegen de consumptieve bestedingen van de overheid € 105,9 miljard op nationaal niveau, dat is een stijging met 3,3 %. Op gewestelijk niveau namen ze toe met 2,9 % in Vlaanderen en met 3,9 % in zowel Wallonië als Brussel. In Brussel en Wallonië versnelde de groei fors (met respectievelijk +2,2 en +1,6 procentpunten). In Vlaanderen was de groeiversnelling minder uitgesproken (+0,4 procentpunt).

Terwijl voor elk van de gewesten tussen 2017 en 2018 de groeibijdragen van de collectieve bestedingen stegen en die voor het onderwijs daalden, is de situatie anders voor de terugbetalingen van gezondheidszorgen. De groeibijdrage daarvan daalde immers in Vlaanderen, terwijl ze zowel in Wallonië als in Brussel steeg, en in Brussel zeer aanzienlijk (zie onderstaande tabel).

TABEL 9 FINALE CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN VAN DE OVERHEID - BIJDRAGE VAN DE BELANGRIJKSTE COMPONENTEN TOT DE REGIONALE EN NATIONALE GROEI, 2017 EN 2018
(in %punt)

	2017				2018			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Individuele consumptieve bestedingen (P.31) = sociale overdrachten in natura (D.63)"	1,32	2,18	2,00	2,03	2,58	1,69	2,77	2,13
Niet-marktproductie (D.631)	0,98	1,27	0,89	1,48	1,23	0,79	1,12	1,10
<i>waarvan : onderwijs</i>	1,48	1,16	1,09	1,17	1,10	0,66	0,91	0,78
Aangekochte marktproductie (D.632)	0,34	0,91	1,11	0,91	1,35	0,90	1,65	1,19
<i>waarvan : gezondheidszorg</i>	0,27	0,89	0,99	0,85	1,20	0,65	1,38	0,94
Collectieve consumptieve bestedingen (P.32)	0,34	0,39	0,29	0,35	1,30	1,24	1,14	1,21
p.m. totale groei (in %)	1,66	2,57	2,29	2,38	3,88	2,93	3,91	3,34

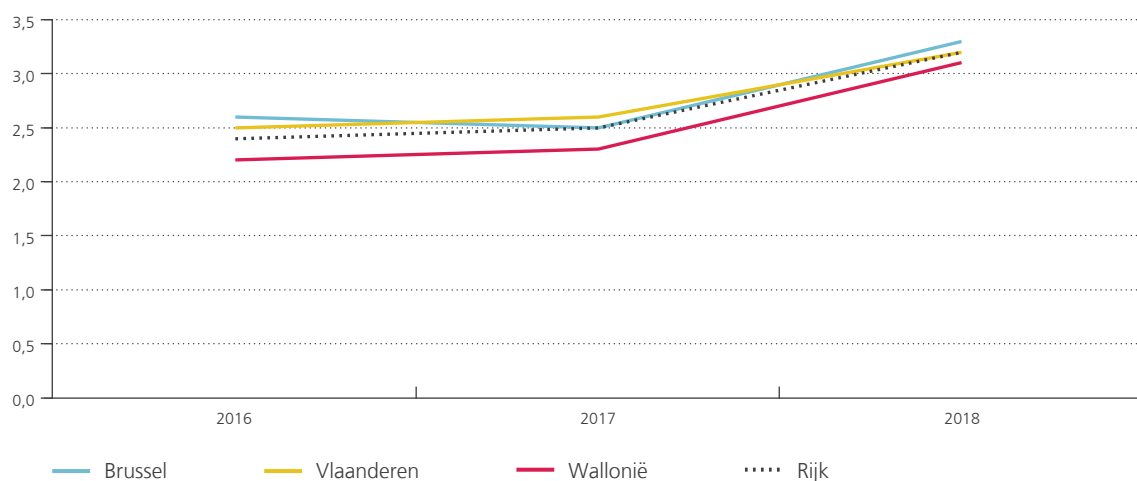
Bron: INR.

3.2.3 Finale consumptieve bestedingen van de instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (IZWBH)

Het is belangrijk op te merken dat de componenten van de finale consumptieve bestedingen van de IZWBH voornamelijk op basis van bevolkingsaantallen (de totale bevolking of bepaalde bevolkingsgroepen) over de geografische entiteiten worden verdeeld. Dit verklaart het geringe verschil in groei tussen de drie gewesten.

In **2018** stegen de consumptieve bestedingen van de IZWBH in alle drie de gewesten sneller dan in 2017. In absolute cijfers bedroegen de consumptieve bestedingen van de IZWBH € 4,8 miljard voor België (+3,2 %), waarvan € 2,7 miljard in Vlaanderen (+3,2 %), € 1,5 miljard in Wallonië (+ 3,1 %) en € 0,5 miljard in Brussel (+3,3 %).

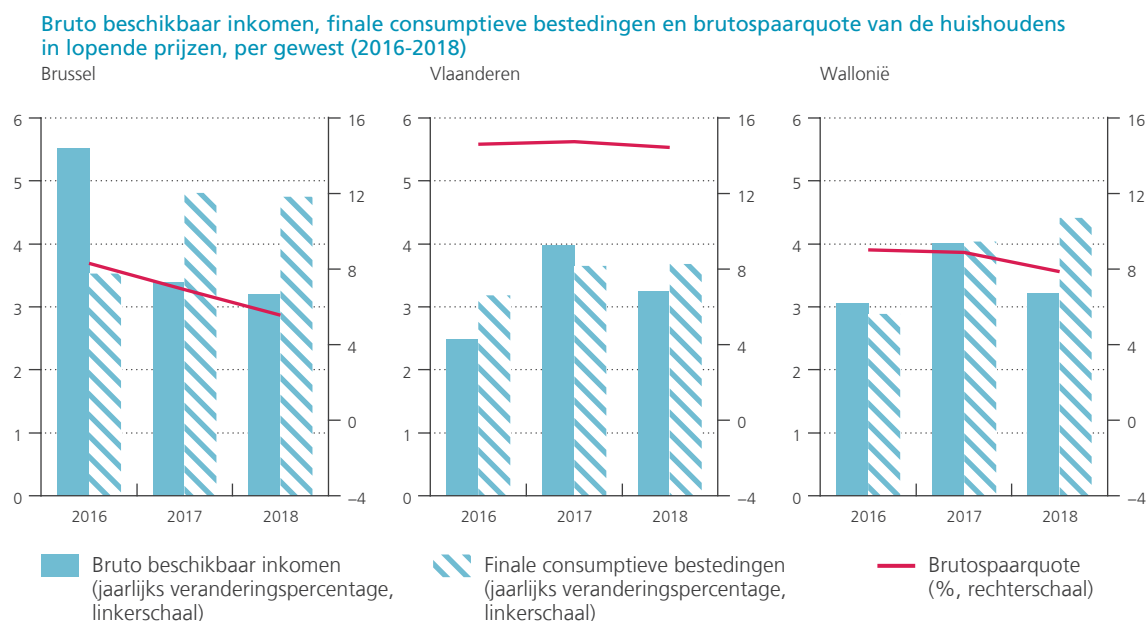
Ontwikkeling van de finale consumptieve bestedingen van de IZW's per gewest (%)

3.3 Brutospaarquote

De brutospaarquote wordt gedefinieerd als de verhouding tussen de brutobesparingen en het bruto beschikbaar inkomen gecorrigeerd voor wijzigingen in de pensioenrechten van huishoudens. Dit gecorrigeerde bruto beschikbaar inkomen kan dus ofwel worden aangewend in de vorm van consumptieve bestedingen van de huishoudens ofwel worden gespaard (brutobesparingen).

De volgende grafiek toont de ontwikkeling van deze drie variabelen over de laatste drie jaar.

De afgelopen jaren zijn de verhoudingen in de brutospaarquotes tussen de gewesten niet veranderd. De situatie is dezelfde sinds 2014. De brutospaarquote van de Vlaamse huishoudens is nog steeds hoger dan die van de Waalse, die op haar beurt nog steeds hoger is dan die van de Brusselse huishoudens.

Hoewel de brutospaarquote van de Vlaamse en Waalse huishoudens in 2017 relatief stabiel bleef, daalde ze in **2018** (met respectievelijk -0,3 en -1,0 procentpunt). De bestedingen namen er immers sneller toe dan het bruto beschikbaar inkomen.

Zowel in 2017 als in 2018 namen de bestedingen van de Brusselse huishoudens aanzienlijk sterker toe dan het bruto beschikbaar inkomen, wat resulteerde in een daling van de brutospaarquote van 8,3 % tot 5,6 % (-2,7 procentpunten) tussen 2016 en 2018.

Economische structuur van de gewesten

Dit hoofdstuk heeft betrekking op de economische structuur van de gewesten die aan de hand van verschillende criteria wordt geanalyseerd, namelijk de toegevoegde waarde, de werkgelegenheid en de consumptieve bestedingen van de huishoudens.

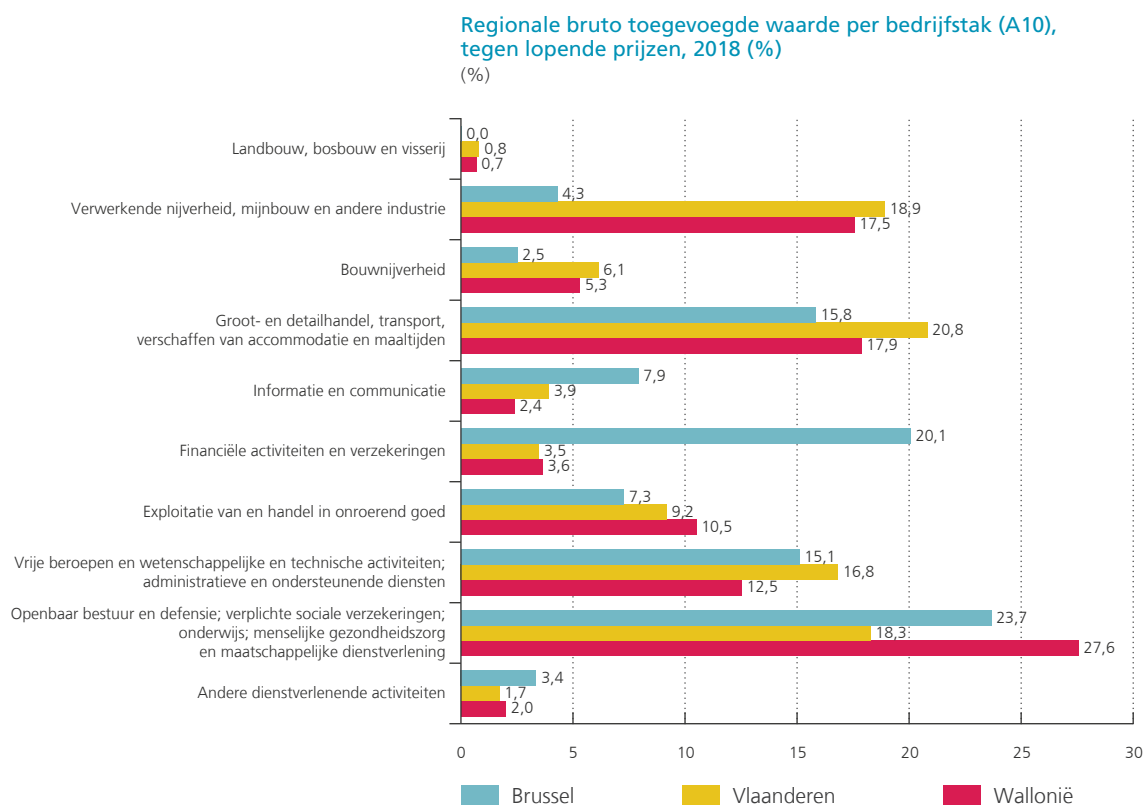
1. Structuur van de toegevoegde waarde van de gewesten

Onderstaande grafiek toont het aandeel van de A10-bedrijfstakken in de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen van elk gewest in 2018. De laatste jaren is de economische structuur in alle drie de gewesten relatief stabiel gebleven.

In de drie gewesten onderscheiden drie bedrijfstakken zich door hun aanzienlijke aandeel in de totale toegevoegde waarde: de overheidsdiensten en gezondheidszorg, de handel, vervoer en horeca en de diensten aan ondernemingen. Deze drie bedrijfstakken vertegenwoordigen meer dan de helft van de bruto toegevoegde waarde die in elk gewest wordt gecreëerd. De som van hun gewichten bedraagt 54,6 % in Brussel, 55,9 % in Vlaanderen en 58 % in Wallonië.

In Wallonië en Brussel heeft de bedrijfstak overheidsdiensten en gezondheidszorg het grootste aandeel in de toegevoegde waarde, goed voor respectievelijk 27,6 % en 23,7 % van het totaal per gewest. In Vlaanderen is die bedrijfstak goed voor 18,3 % van de toegevoegde waarde en is daarmee de op twee na grootste bedrijfstak.

Vlaanderen en Wallonië onderscheiden zich van Brussel met een veel groter aandeel van de nijverheid- en energieactiviteiten in de toegevoegde waarde van de gewesten. Het is de op één na grootste tak in Vlaanderen en de op twee na grootste in Wallonië.

In Brussel neemt de financiële dienstverlening een prominente plaats in in vergelijking met Vlaanderen en Wallonië. Die bedrijfstak is er goed voor een vijfde van de toegevoegde waarde die in de hoofdstad wordt gegenereerd, en is daarmee de op een na grootste bedrijfstak in het Brusselse gewest.

2. Structuur van de werkgelegenheid van de gewesten

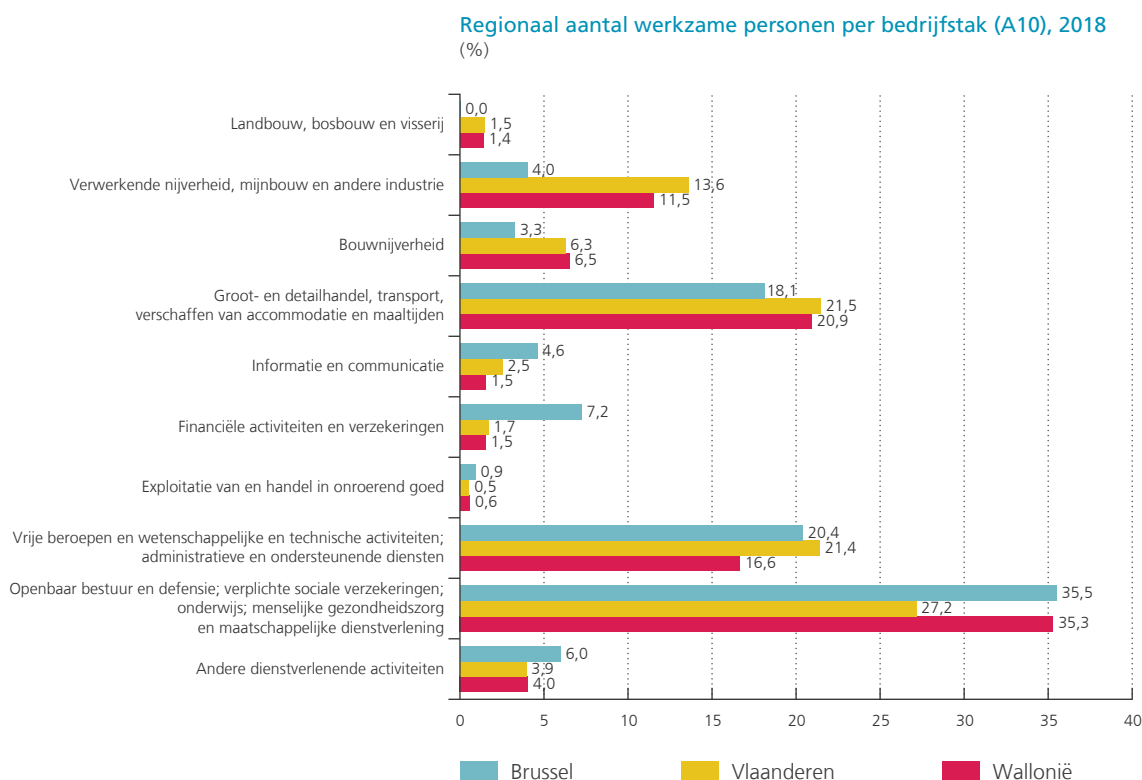
De onderstaande grafiek toont het aandeel van de verschillende A10-bedrijfstakken in de totale werkgelegenheid van elk gewest in 2018. In vergelijking met de structuur van de toegevoegde waarde zijn de verschillen tussen de gewesten voor deze variabele kleiner. De reden hiervoor is dat sommige bedrijfstakken meer toegevoegde waarde scheppen per tewerkgestelde dan andere.

De openbare diensten en gezondheidszorg stellen het grootste aantal mensen te werk in alle drie de gewesten. In Brussel en Wallonië vertegenwoordigt die bedrijfstak meer dan een derde van de totale werkgelegenheid (respectievelijk 35,5 % en 35,3 %), wat aanzienlijk meer is dan in Vlaanderen (27,2 %).

De bedrijfstak handel, vervoer en horeca vormt de tweede grootste bedrijfstak in aantal tewerkgestelde personen in Vlaanderen en Wallonië, en de derde grootste in Brussel. Hij is goed voor respectievelijk 21,5 %, 20,9 % en 18,1 % van de werkgelegenheid in deze gewesten.

De zakelijke dienstverlening omvat een breed scala van activiteiten, zoals rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, diensten van ingenieurs, onderzoek en ontwikkeling op wetenschappelijk gebied en administratieve en ondersteunende diensten. Ze vormt de op één na grootste bedrijfstak in aantal tewerkgestelde personen in Brussel, goed voor 20,4 % van de werkgelegenheid. Deze bedrijfstak komt op de derde plaats in Vlaanderen en Wallonië, hoewel het aandeel in Vlaanderen (21,4 %) hoger is dan in Wallonië (16,6 %).

Net als voor de toegevoegde waarde onderscheiden Vlaanderen en Wallonië zich van Brussel met een aanzienlijk aandeel van de werkgelegenheid in nijverheid en energie. Brussel heeft daarentegen een groter aandeel in de werkgelegenheid in de financiële dienstverlening en informatie en communicatie dan de andere twee gewesten. In Vlaanderen en Wallonië is een aanzienlijk deel van de werkgelegenheid geconcentreerd in nijverheid en energie, hoewel dat aandeel vanuit historisch oogpunt wel afneemt.

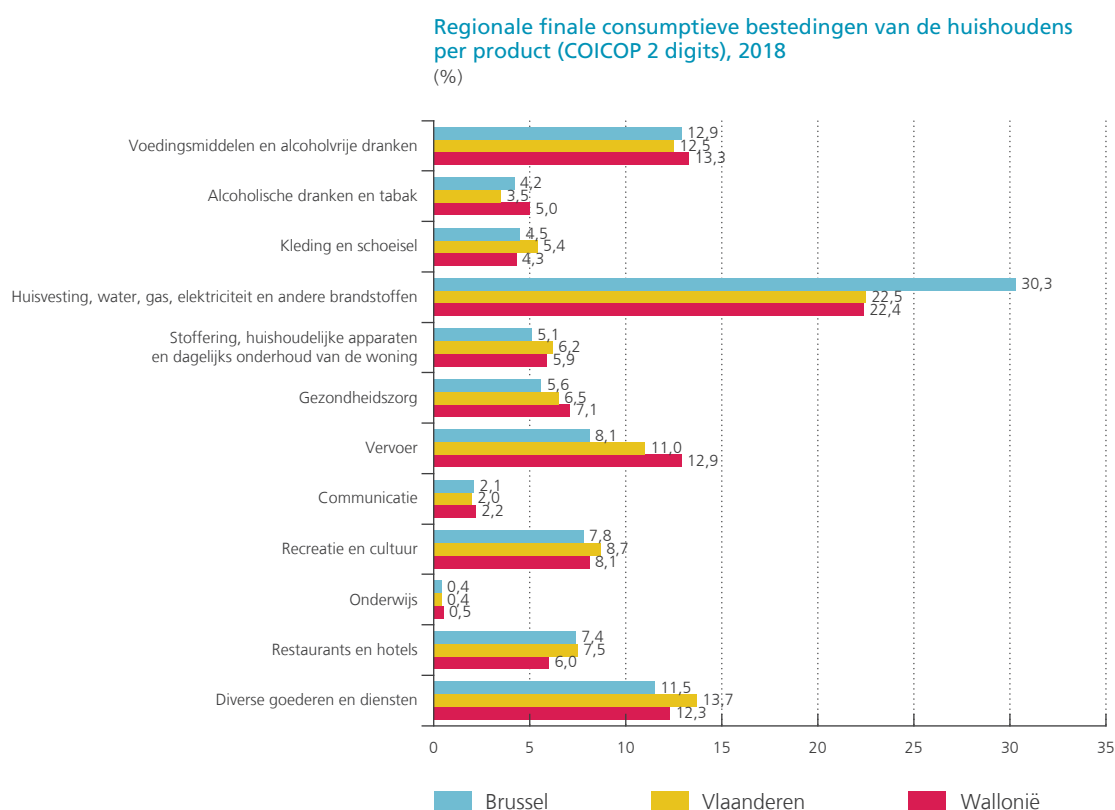
3. Gewestelijke structuur van de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens

De structuur van de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens kan worden benaderd op basis van de verdeling van de belangrijkste bestedingscategorieën volgens de COICOP 2 digits, zoals weergegeven in onderstaande grafiek. Deze grafiek toont de structuur van de consumptieve bestedingen van de huishoudens voor het meest recente jaar waarvoor cijfers beschikbaar zijn, namelijk 2018. Ze is echter relatief stabiel doorheen de tijd: voor alle drie de gewesten zijn de vier voornaamste categorieën al jaren dezelfde. Alleen de grootteorde verschilt lichtjes van jaar tot jaar, maar de bestedingen voor huisvesting blijven veruit de grootste.

In de drie gewesten onderscheiden vier categorieën zich door een aandeel in de totale bestedingen van meer dan 10 %. Naast de bestedingen voor huisvesting, water, gas, elektriciteit en andere brandstoffen (COICOP 04) zijn dat de uitgaven voor voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken (COICOP 01), voor diverse goederen en diensten (COICOP 12¹) en voor vervoer (COICOP 07).

In Vlaanderen en Wallonië bereiken de aandelen van de bestedingen voor huisvesting, water, gas, elektriciteit en andere brandstoffen (COICOP 04) en voor voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken (COICOP 01) relatief vergelijkbare niveaus. In Wallonië daarentegen is het aandeel van de uitgaven voor vervoer (COICOP 07) groter. Vlaanderen onderscheidt zich dan weer met een groter aandeel van de bestedingen voor diverse goederen en diensten (COICOP 12).

Brussel onderscheidt zich van de andere gewesten door het overwicht van de bestedingen voor huisvesting, water, gas, elektriciteit en andere brandstoffen (COICOP 04) en het kleinere belang van de uitgaven voor vervoer (COICOP 07).

¹ De diverse goederen en diensten worden verder onderverdeeld in 7 subcategorieën op het niveau van de COICOP 3 digits zoals blijkt uit tabel 11 in bijlage 2. De uitgaven voor verzekeringsdiensten en financiële diensten vormen de belangrijkste uitgavencategorieën en maken samen de helft uit van de totale uitgaven onder COICOP 12.

Herzienen voor de jaren 2016-2018 in deze versie

De regionale rekeningen voor de jaren 2016 tot en met 2018 werden in januari 2020 gepubliceerd overeenkomstig de resultaten van de in oktober 2019 gepubliceerde nationale rekeningen 2018. In deze publicatie werden de resultaten voor die jaren aangepast aan de resultaten van de in oktober 2020 gepubliceerde nationale rekeningen 2019.

De referentiepublicatie van de nationale rekeningen 2019, waarop de huidige regionale rekeningen steunen, bevatten geen methodologische wijzigingen.

1. Herzienen voor de variabelen per bedrijfstak, uitgesplitst naar werkplaats

Alle wijzigingen die nationaal doorgevoerd werden, vloeiden voort uit punctuele en algemene correcties op basis van bijkomende informatie. Die wijzigingen per sector/SUT-bedrijfstak vormen de belangrijkste oorzaak van de wijzigingen in de regionale resultaten van alle variabelen.

Daarnaast werden bij de regionale verdeling van het aantal zelfstandigen de criteria om de populatie 'fysische personen' binnen de btw-data te bepalen, verfijnd. Dit gebeurde op basis van bijkomende informatie m.b.t. de rechtsvorm in de kruispuntbank voor ondernemingen (KBO)¹. Die aanpassing had een ander impact per gewest. De wijzigingen in het aantal zelfstandigen hadden uiteraard ook gevolgen voor de regionale verdeling van het arbeidsvolume door zelfstandigen. Uitzonderlijk werd voor deze laatste variabele ook een aanpassing doorgevoerd voor het jaar 2015 om een fout in de vorige versie recht te zetten².

Tabel 10 geeft per variabele een overzicht van de revisies en de impact ervan op enerzijds de gewestelijke aandelen en anderzijds de groei per gewest. Voor 2018 kunnen de wijzigingen iets groter zijn dan voor de jaren 2016 en 2017 door de overstap van de voorlopige naar de definitieve methode en dit zowel op nationaal als regionaal vlak. Doordat niet alle informatie reeds beschikbaar is op het ogenblik van de ramingen voor het laatste jaar, worden extrapolatiemethodes toegepast. Het resultaat ervan kan afwijken van datgene dat een jaar later bekomen wordt volgens de normale procedures. Verder dient opgemerkt te worden dat geringe revisies op het niveau van het Rijk voor de totale economie soms wel grotere wijzigingen per sector en bedrijfstak verbergen, waardoor het effect op de diverse gewesten verschillend kan zijn.

De impact van alle herzieningen op de aandelen per gewest was voor alle variabelen zeer beperkt.

Naast de zelfstandigen en het aantal gewerkte uren door zelfstandigen was de impact van alle herzieningen op de groei per gewest het belangrijkste bij de toegevoegde waarde (zowel tegen lopende prijzen als naar volume) en de bruto-investeringen in vaste activa.

De opwaartse herziening van de groei van de toegevoegde waarde tegen lopende prijzen in 2017 in Brussel was vooral toe te schrijven aan de opwaartse herziening binnen de financiële activiteiten en verzekeringen. Aanpassingen in die bedrijfstak sorteren altijd grotere gevolgen in Brussel dan in beide andere gewesten door het hogere gewicht van die tak in de totale Brusselse toegevoegde waarde. De iets grotere neerwaartse groeiherziening in Wallonië sproot vooral voort uit de neerwaartse herziening in de bedrijfstakken 'administratieve en ondersteunende diensten' en openbaar bestuur die in 2017 een groter impact hadden in Wallonië (en Brussel) dan in Vlaanderen.

Bij de investeringen waren het vooral de herzieningen bij de bedrijfstakken 'vervoer en opslag', 'financiële activiteiten en verzekeringen', 'administratieve en ondersteunende diensten' en 'openbaar bestuur' die een verschillend effect hadden op de groei van de investeringen per gewest in 2017.

¹ Ten gevolge de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

² De gewerkte uren in Brussel werden met 0,3 %punt neerwaarts herzien en die van Wallonië met 0,1 %punt opwaarts. De impact in Vlaanderen was verwaarloosbaar.

TABEL 10

VARIABLEN PER BEDRIJFSTAK: IMPACT VAN DE REVISIES OP DE AANDELEN EN GROEI PER GEWEST

	Revisie in niveau (%)			Impact (in %punt) op					
				Aandelen			Groei		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen, tegen lopende prijzen									
Brussel	-0,2	0,0	-0,2	0,0	0,1	-0,1	-0,2	0,3	-0,3
Vlaanderen	0,0	-0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,3
Wallonië	0,0	-0,7	0,7	0,0	-0,1	0,1	0,0	-0,7	1,5
Rijk	0,0	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,5
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen naar volume									
Brussel	-0,4	-0,6	-1,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,2	-0,5
Vlaanderen	-0,2	-0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,4	0,3
Wallonië	-0,2	-0,7	0,5	0,0	0,0	0,2	-0,2	-0,6	1,3
Rijk	-0,2	-0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,4	0,4
Loontrekkenden									
Brussel	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
Vlaanderen	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Wallonië	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,2
Rijk	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
Zelfstandigen									
Brussel	-0,4	-1,4	-1,6	0,0	-0,2	-0,2	-0,4	-1,0	-0,2
Vlaanderen	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,1	-0,2	0,1
Wallonië	0,0	1,2	1,3	0,0	0,3	0,3	0,0	1,2	0,1
Rijk	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Totaal werkzame personen									
Brussel	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,1
Vlaanderen	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Wallonië	0,0	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2
Rijk	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
Gewerkte uren door loontrekkenden									
Brussel	0,0	0,0	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,0	0,0	n.b.
Vlaanderen	0,0	-0,1	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,0	-0,1	n.b.
Wallonië	0,0	0,0	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,0	0,0	n.b.
Rijk	0,0	-0,1	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,0	-0,1	n.b.
Gewerkte uren door zelfstandigen									
Brussel	-0,7	-1,4	n.b.	-0,1	-0,1	n.b.	-0,4	-0,8	n.b.
Vlaanderen	0,1	-0,4	n.b.	0,0	-0,2	n.b.	0,1	-0,4	n.b.
Wallonië	0,1	1,2	n.b.	0,0	0,4	n.b.	0,0	1,1	n.b.
Rijk	0,0	0,0	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,0	0,0	n.b.
Totaal arbeidsvolume									
Brussel	-0,1	-0,3	n.b.	0,0	0,0	n.b.	-0,1	-0,1	n.b.
Vlaanderen	0,0	-0,2	n.b.	0,0	-0,1	n.b.	0,0	-0,2	n.b.
Wallonië	0,0	0,3	n.b.	0,0	0,1	n.b.	0,0	0,3	n.b.
Rijk	0,0	-0,1	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,0	-0,1	n.b.
Beloning van werknemers									
Brussel	-0,2	-0,4	-0,6	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Vlaanderen	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1
Wallonië	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,4
Rijk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruto-investeringen in vaste activa									
Brussel	-0,2	-1,0	n.b.	-0,1	-0,2	n.b.	-0,2	-0,9	n.b.
Vlaanderen	0,2	1,3	n.b.	0,0	0,6	n.b.	0,2	1,1	n.b.
Wallonië	0,6	-1,1	n.b.	0,1	-0,3	n.b.	0,5	-1,8	n.b.
Rijk	0,2	0,4	n.b.	0,0	0,0	n.b.	0,2	0,2	n.b.

Bron: INR.

2. Herzieningen voor de inkomensrekeningen van de huishoudens en de finale consumptieve bestedingen per institutionele sector, uitgesplitst naar woonplaats

Ook hier zijn de wijzigingen in de regionale verdeling vooral het gevolg van wijzigingen in de te verdelen nationale cijfers per transactie.

Hierop doen zich 3 uitzonderingen voor.

Voor de regionale verdeling van de lonen van Belgische ingezetenen bij de internationale instellingen werd een correctie ontvangen voor het jaar 2016. Dit gaf aanleiding tot een opwaartse revisie voor Brussel.

De regionale verdeling van de consumptieve bestedingen door gezinnen gekoppeld aan het gebruik van voertuigen (COICOP 072) vertrekt van het voertuigenpark per categorie (volgens de gebruikte brandstof). Vooral voor hybride voertuigen werden de basisgegevens herzien. Indien die nieuwe cijfers enkel werden overgenomen vanaf datajaar 2016 zou dit aanleiding geven tot een breuk in de reeks. Daarom werd beslist om nu reeds de gegevens vanaf 1999 te herzien. Daarnaast herzag Statbel voor de periode 2016-2018 de resultaten van de SILC-enquête. Die wordt gebruikt voor de regionale verdeling van de betaalde huren (COICOP 041).

Voor de rest liggen de herzieningen per gewest in lijn met die op het niveau van het rijk.

De herzieningen hadden quasi geen impact op de aandelen per gewest. De impact op de groei ligt in lijn met die op het niveau van het Rijk, m.u.v. het primair inkomen in Brussel (cf. supra).

De revisies hadden een groter effect op de brutobesparingen, aangezien die in absolute waarde veel kleiner zijn dan het bruto beschikbaar inkomen en de finale consumptieve bestedingen van de huishoudens. Het grootste effect valt waar te nemen bij de opwaartse revisie van de brutospaarquote van de huishoudens in Brussel in 2016.

TABEL 11

REKENING GEZINNEN EN FINALE CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN PER INSTITUTIONELE SECTOR: IMPACT VAN DE REVISIES OP DE AANDELEN EN DE GROEI PER GEWEST

	Revisie in niveau (%)		Impact (in %punt) op			
			Aandelen		Groei	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Netto primair inkomen						
Brussel	0,6	0,0	0,1	0,0	0,7	-0,6
Vlaanderen	-0,2	0,0	-0,1	0,0	-0,2	0,2
Wallonië	-0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,2
Rijk	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
Netto beschikbaar inkomen						
Brussel	0,6	0,1	0,1	0,0	0,7	-0,6
Vlaanderen	-0,3	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,3
Wallonië	-0,2	0,1	0,0	0,0	-0,3	0,3
Rijk	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,2
Bruto beschikbaar inkomen + aanpassingen voor wijziging in de pensioenrechten						
Brussel	0,6	0,0	0,1	0,0	0,6	-0,6
Vlaanderen	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,2
Wallonië	-0,2	0,1	0,0	0,0	-0,2	0,3
Rijk	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,2
Finale consumptieve bestedingen van de huishoudens						
Brussel	-0,3	-0,2	0,0	0,1	-0,3	0,1
Vlaanderen	-0,2	-0,1	0,2	0,0	-0,2	0,0
Wallonië	-0,3	-0,3	-0,1	0,0	-0,3	-0,1
Rijk	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,0
Finale consumptieve bestedingen van de overheid						
Brussel	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	-0,9
Vlaanderen	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	-0,4
Wallonië	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,1	-0,7
Rijk	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,6
Finale consumptieve bestedingen van de IZW's ten behoeve van huishoudens						
Brussel	-1,0	0,2	0,0	0,0	-1,0	1,2
Vlaanderen	-1,0	0,2	0,0	0,0	-1,0	1,2
Wallonië	-0,9	0,2	0,0	0,0	-1,0	1,2
Rijk	-1,0	0,2	0,0	0,0	-1,0	1,2
Bruto-besparingen						
Brussel	11,7	3,7	0,7	0,1	13,9	-6,6
Vlaanderen	-0,7	0,5	-0,6	-0,7	-0,7	1,2
Wallonië	0,0	4,4	0,0	0,6	0,0	4,3
Rijk	0,2	1,5	0,0	0,0	0,2	1,3
Bruto spaarquote (in %punt)						
Brussel	0,8	0,2				
Vlaanderen	-0,1	0,1				
Wallonië	0,0	0,4				
Rijk	0,0	0,2				

Bron: INR.

Beschikbare reeksen

Meer tabellen op NBB.STAT

Tot vorig jaar (editie van 2019) bevatte deze publicatie een groot aantal vooraf gedefiniëerde statistische tabellen. Voortaan worden die tabellen niet meer in pdf-formaat gepubliceerd. Wel werden tabellen m.b.t. de bijdragen van de bedrijfstakken (A38) tot de regionale ontwikkeling van de gewesten opgenomen. Hiermee gaat echter geen statistische informatie verloren voor de gebruiker, aangezien alle gegevens verder beschikbaar zijn via de databank [NBB.Stat](#).

Homogene reeksen en verslagperiodes

In België zijn er homogene reeksen beschikbaar m.b.t. de regionale verdeling van de rekeningen van de huishoudens vanaf 1995 en van de aggregaten per bedrijfstak vanaf 2003 (zie onderstaande tabel). Deze reeksen voldoen aan de huidige standaarden, m.n. het Europees Stelsel van nationale en regionale rekeningen 2010 (kortom: ESR 2010) en de NACE 2008-activiteitenomenclatuur. De reeksen 1995-2002 van de aggregaten per bedrijfstak zijn beschikbaar overeenkomstig het ESR 1995 en de NACE 2003-nomenclatuur.

Variabele	1995-2002	Vanaf 2003
Bruto toegevoegde waarde	ESR 1995 NACE 2003 Coherent met de versie van de nationale rekeningen van september 2010	ESR 2010 NACE 2008 Coherent met de laatste versie van de nationale rekeningen
Beloning van werknemers		
Aantal werknemers		
Aantal zelfstandigen		
Gewerkte uren door werknemers ¹		
Gewerkte uren door zelfstandigen ²		
Bruto-investeringen in vaste activa		
Rekeningen van de huishoudens	ESR 2010	
Finale consumptieve bestedingen per institutionele sector ³	Coherent met de laatste versie van de NR	

De conversie van de cijfers overeenkomstig de NACE 2008 en het ESR 2010 werd op nationaal niveau op voldoende gedetailleerde basis uitgevoerd, zodat de regionale aggregaten per bedrijfstak eveneens konden worden aangepast vanaf 2003. Voor de periode 1995-2002 gebeurde de conversie op een meer algemene wijze. Dergelijke methodes stellen problemen voor de regionale verwerking, waardoor er geen regionale verdeling beschikbaar is volgens de NACE 2008-nomenclatuur en het ESR 2010 voor alle variabelen per bedrijfstak voor de periode 1995-2002.

Tijdigheid

Op dit moment komt het laatste beschikbare jaar voor de toegevoegde waarde (in lopende prijzen en naar volume), de werkgelegenheid (werknemers en zelfstandigen) en de beloning van werknemers overeen met het jaar t-1 in vergelijking met het jaar t van publicatie.

Voor de overige variabelen per bedrijfstak (arbeidsvolume van werknemers en zelfstandigen en bruto-investeringen in vaste activa), voor alle transacties uit de rekeningen van de huishoudens en voor de finale consumptieve bestedingen per institutionele sector, is het laatste beschikbare jaar t-2 in vergelijking met het jaar van publicatie.

¹ De gewerkte uren door werknemers zijn pas beschikbaar vanaf 2003.

² De gewerkte uren door zelfstandigen zijn pas beschikbaar vanaf 2000.

³ De finale consumptieve bestedingen van de gezinnen zijn pas beschikbaar vanaf 1999.

Detailniveaus (geografisch en per bedrijfstak)

De mate van gedetailleerdheid van de variabelen per bedrijfstak naar werkplaats kan worden vastgesteld aan de hand van twee basiscriteria:

- het bedrijfstakdetail: de classificaties van de activiteiten A3, A10, A21, A38 en A64 bevatten respectievelijk 3, 10, 21, 38 en 64 activiteiten en zijn groeperingen van de NACE 2008-nomenclatuur (activiteitsnomenclatuur van de Europese Gemeenschap). Voor de Belgische ramingen wordt een specifiek niveau (SUT-bedrijfstakken) gebruikt, waarbij NACE-codes op drie en/of vier posities worden gegroepeerd¹;
- het geografische detail: in België komen de NUTS1, NUTS2 en NUTS3-classificaties respectievelijk overeen met het niveau van de gewesten, provincies en arrondissementen.

Alle berekeningen worden op het meest gedetailleerd mogelijke niveau uitgevoerd: de SUT-bedrijfstakken (ongeveer 135) in combinatie met de arrondissementen en de institutionele sectoren.

De details van de gepubliceerde cijfers zijn daarentegen afhankelijk van het detailniveau van de NUTS-eenheden, de kwaliteit van de berekeningsmethoden en de basisgegevens en de vertrouwelijkheid van de gegevens.

In de regionale rekeningen worden voor de variabelen per bedrijfstak volgende aggregatieniveaus gehanteerd:

Aggregatieniveau van de variabelen per bedrijfstak die in België beschikbaar zijn (in het vet: de minimumvereisten vastgesteld door Eurostat).

Arrondissementen (NUTS3)		Invest.	T.W., Werkgelegenheid, Lonen, Uren				T.W., Werkgelegenheid, Lonen, Uren, Invest.
Provincies (NUTS2)			Lonen, Uren, Invest.	Invest.	T.W., werkgelegenheid, Lonen, Uren		
Gewesten (NUTS1)					Invest., T.W. Y-1	T.W.*, Werkgelegenheid, Lonen, Uren	
	A0	A3	A10	A21	A38	A64	Sector

T.W. = toegevoegde waarde

* tot en met het jaar t-2

Naast de minimumvereisten die Eurostat voor de regionale rekeningen vastlegt², zijn de lidstaten vrij om gedetailleerdere statistieken te publiceren op voorwaarde dat de gebruikte basisgegevens en methodes dat mogelijk maken en de gepubliceerde gegevens in overeenstemming zijn met het vertrouwelijkheidsbeginsel. Zo wordt in België elk van de bovengenoemde variabelen op een groter detailniveau gepubliceerd dan de Europese vereisten (zie tabel hierboven).

Voor de transacties uit de rekeningen van de huishoudens worden volgende aggregatieniveaus gehanteerd in de regionale rekeningen:

Aggregaat	Geografisch detail	
	Gepubliceerd in België	Vereist door Eurostat
Rekeningen voor bestemming van primair inkomen en beschikbaar inkomen	Arrondissementen (NUTS3)	Provincies (NUTS2)
Finale consumptieve bestedingen van de huishoudens (P3 S14)	Gewesten (NUTS1)	<i>Niet vereist</i>
Finale consumptieve bestedingen van de overheid (P3 S13) en van de IZWb's (P3 S15)	Arrondissementen (NUTS3)	<i>Niet vereist</i>
Besparingen	Gewesten (NUTS1)	<i>Niet vereist</i>

1 Zie bijlage 3 van de methodologische nota. 'Regionale rekeningen - Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard ESR 2010'

2 Zie 'Regionale rekeningen - Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard ESR 2010', p.8

BIJLAGE 1 : Overzichtstabellen (2017-2019)

TABEL 12 SLEUTELVARIABLEN VAN DE REGIONALE REKENINGEN, UITGESPLITST NAAR WERKPLAATS

	In absolute cijfers (€ mln. of aantal personen)	Aandeel van elk gewest in het Rijk (%)	Veranderingspercentage t.o.v. het vorige jaar (%)			Gemiddelde jaarlijkse groei
Totalen (volgens werkplaats)	2018	2018	2017	2018	2019	2010-2019
Bruto toegevoegde waarde in volume (referentiejaar 2015) - Economische groei						
Brussel	71 169,3	18,3	1,0	0,4	2,2	0,8
Vlaanderen	227 969,7	58,5	1,7	1,9	1,7	1,9
Wallonië	90 280,0	23,2	1,7	2,6	1,6	1,6
Rijk	389 629,4	100,0	1,6	1,8	1,8	1,6
Bruto toegevoegde waarde lopende prijzen						
Brussel	74 695,8	18,2	2,6	1,7	3,5	2,8
Vlaanderen	240 734,7	58,6	3,6	3,5	3,5	3,4
Wallonië	94 915,2	23,1	3,5	4,4	3,5	3,1
Rijk	410 567,2	100,0	3,4	3,4	3,5	3,2
Totaal werkzame personen (aantal personen)						
Brussel	705 039,0	14,6	0,7	0,7	1,4	0,6
Vlaanderen	2 825 639,0	58,6	1,7	1,7	1,8	1,1
Wallonië	1 285 150,0	26,7	1,7	1,3	1,2	0,8
Rijk	4 818 182,0	100,0	1,6	1,5	1,6	0,9
Loontrekkenden (aantal personen)						
Brussel	622 305,0	15,5	0,5	0,5	1,2	0,3
Vlaanderen	2 334 162,0	58,2	1,7	1,7	1,7	1,0
Wallonië	1 054 862,0	26,3	1,8	1,3	1,3	0,8
Rijk	4 013 683,0	100,0	1,6	1,4	1,5	0,9
Zelfstandigen (aantal personen)						
Brussel	82 734,0	10,3	2,1	2,4	2,4	2,3
Vlaanderen	491 477,0	61,1	1,8	1,8	2,3	1,3
Wallonië	230 288,0	28,6	1,1	1,1	0,4	0,9
Rijk	804 499,0	100,0	1,6	1,7	1,8	1,3
Beloning van werknemers						
Brussel	42 032,6	18,6	2,1	2,0	3,5	2,0
Vlaanderen	129 671,7	57,3	3,7	3,8	3,7	2,9
Wallonië	54 397,4	24,0	4,1	2,8	3,5	2,6
Rijk	226 300,1	100,0	3,5	3,2	3,7	3,8
Bruto-investering in vaste activa						(2009-2018)
Brussel	15 630,7	14,3	1,1	4,8	n.b.	2,9
Vlaanderen	68 825,0	63,0	12,2	1,8	n.b.	4,0
Wallonië	24 819,3	22,7	-11,2	7,8	n.b.	3,4
Rijk	109 298,5	100,0	4,6	3,5	n.b.	-14,4
Totaal arbeidsvolume						(2009-2018)
Brussel	1 083 673,4	14,2	1,0	1,2	n.b.	0,4
Vlaanderen	4 517 866,9	59,4	2,1	1,8	n.b.	1,1
Wallonië	2 006 334,5	26,4	1,7	1,2	n.b.	1,0
Rijk	7 611 625,8	100,0	1,8	1,6	n.b.	-0,7
Gewerkte uren door loontrekkenden						(2009-2018)
Brussel	915 284,0	15,8	0,8	1,0	n.b.	0,2
Vlaanderen	3 395 367,1	58,6	2,2	2,0	n.b.	1,2
Wallonië	1 484 082,0	25,6	2,1	1,5	n.b.	0,8
Rijk	5 798 484,1	100,0	2,0	1,7	n.b.	-0,7
Gewerkte uren door zelfstandigen						(2009-2018)
Brussel	168 389,4	9,3	2,1	2,2	n.b.	1,6
Vlaanderen	1 122 499,8	61,9	1,6	1,3	n.b.	1,0
Wallonië	522 252,5	28,8	0,8	0,5	n.b.	1,5
Rijk	1 813 141,7	100,0	1,4	1,1	n.b.	1,2

Bron: INR.

1 Het verschil tussen de cijfers voor het Rijk en de som van de drie gewesten is het extraregionaal gebied.

TABEL 13 SLEUTELVARIABLEN VAN DE REKENINGEN VAN DE HUISHOUDENS EN VAN DE FINALE CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN PER SECTOR, NAAR WOONPLAATS

	In absolute cijfers (€ miljoen)	Aandeel van elk gewest in het Rijk (%)	Veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar (%)			Gemiddelde jaarlijkse groei
	2018	2018	2016	2017	2018	2009-2018
Totalen (volgens woonplaats)						
Primair inkomen (netto)						
Brussel	28 608,5	9,5	3,6	3,3	3,4	2,7
Vlaanderen	187 861,4	62,7	1,0	3,8	3,0	2,3
Wallonië	83 230,5	27,8	1,3	3,8	2,7	2,2
Rijk	299 700,4	100,0	1,3	3,7	2,9	2,3
Beschikbaar inkomen (netto)						
Brussel	23 306,3	9,6	5,9	3,4	3,1	2,6
Vlaanderen	148 338,0	61,3	2,5	4,0	3,2	2,3
Wallonië	70 288,6	29,1	3,2	4,1	3,1	2,3
Rijk	241 932,9	100,0	3,1	4,0	3,2	2,3
Beschikbaar inkomen (bruto)						
Brussel	25 406,8	9,7	5,5	3,4	3,2	2,6
Vlaanderen	160 655,3	61,5	2,5	4,0	3,2	2,3
Wallonië	75 110,3	28,8	3,1	4,0	3,2	2,3
Rijk	261 172,4	100,0	2,9	3,9	3,2	2,3
Consumptieve bestedingen van de gezinnen						
Brussel	24 278,5	10,4	3,5	4,8	4,8	3,4
Vlaanderen	139 291,5	59,7	3,2	3,6	3,7	3,5
Wallonië	69 909,9	29,9	2,9	4,0	4,4	2,8
Rijk	233 479,9	100,0	3,1	3,9	4,0	3,3
Consumptieve bestedingen van de overheid						
Brussel	11 157,5	10,5	1,9	1,7	3,9	3,1
Vlaanderen	60 668,2	57,3	2,1	2,6	2,9	2,6
Wallonië	34 029,1	32,1	0,8	2,3	3,9	2,5
Rijk	105 854,8	100,0	1,7	2,4	3,3	2,6
Consumptieve bestedingen van de IZW's t.b.v huishoudens						
Brussel	499,4	10,5	2,6	2,5	3,3	3,9
Vlaanderen	2 724,7	57,2	2,5	2,6	3,2	3,3
Wallonië	1 542,8	32,4	2,2	2,3	3,1	3,2
Rijk	4 766,9	100,0	2,4	2,5	3,2	3,3
Bruto besparingen						
Brussel	1 433,4	4,6	33,1	-14,2	-16,7	-5,6
Vlaanderen	23 476,9	76,1	-1,4	4,7	1,1	-2,7
Wallonië	5 957,6	19,3	4,7	2,2	-8,5	-2,7
Rijk	30 867,8	100,0	1,6	2,9	-1,8	-2,8
Bruto spaarquote	(in %)		(in %punt)			
Brussel	5,6	n.b.	1,7	-1,4	-1,3	n.b.
Vlaanderen	14,4	n.b.	-0,6	0,1	-0,3	n.b.
Wallonië	7,9	n.b.	0,1	-0,1	-1,0	n.b.
Rijk	11,7	n.b.	-0,2	-0,1	-0,6	n.b.
Gemiddelde bevolking						
Brussel	1 203 634	10,6	0,7	0,5	0,7	1,2
Vlaanderen	6 571 018	57,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Wallonië	3 629 086	31,8	0,3	0,3	0,3	0,4
Rijk	11 403 738	100,0	0,5	0,5	0,5	0,6

Bron: INR.

TABEL 14 SLEUTELVARIABLEN VAN DE REGIONALE REKENINGEN, UITGESPLITST NAAR WOONPLAATS , LOPENDE PRIJZEN

	In absolute cijfers (€ miljoen)	Indexen t.o.v. het Rijk (%)	Veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar (%)			Gemiddelde jaarlijkse groei
	2018	2018	2016	2017	2018	2009-2018
Per inwoner (volgens woonplaats)						
Primair inkomen (netto)						
Brussel	23 768.5	90.4	2.9	2.9	2.7	1.4
Vlaanderen	28 589.4	108.8	0.4	3.2	2.4	1.7
Wallonië	22 934.3	87.3	1.0	3.5	2.4	1.7
Rijk	26 280.9	100	0.8	3.2	2.4	1.7
Beschikbaar inkomen (netto)						
Brussel	19 363.3	91.3	5.2	3.0	2.4	1.3
Vlaanderen	22 574.6	106.4	2.0	3.4	2.6	1.7
Wallonië	19 368.1	91.3	2.8	3.8	2.9	1.8
Rijk	21 215.2	100	2.5	3.5	2.7	1.7
Beschikbaar inkomen (bruto)						
Brussel	21 108.4	92.2	4.8	2.9	2.5	1.3
Vlaanderen	24 449.1	106.8	1.9	3.4	2.7	1.7
Wallonië	20 696.8	90.4	2.7	3.7	2.9	1.8
Rijk	22 902.4	100	2.4	3.4	2.7	1.7
Consumptieve bestedingen van de gezinnen						
Brussel	20 171.0	98.5	2.8	4.3	4.0	2.1
Vlaanderen	21 197.8	103.5	2.6	3.1	3.1	2.9
Wallonië	19 263.8	94.1	2.5	3.7	4.1	2.4
Rijk	20 474.0	100	2.6	3.4	3.5	2.7
Consumptieve bestedingen van de overheid						
Brussel	9 269.8	99.9	1.2	1.2	3.2	1.9
Vlaanderen	9 232.7	99.5	1.6	2.0	2.4	2.0
Wallonië	9 376.8	101.0	0.4	2.0	3.6	2.1
Rijk	9 282.5	100	1.2	1.9	2.8	2.0
Consumptieve bestedingen van de IZW's t.b.v huishoudens						
Brussel	414.9	99.3	1.9	2.0	2.6	2.7
Vlaanderen	414.7	99.2	1.9	2.0	2.6	2.7
Wallonië	425.1	101.7	1.9	2.0	2.8	2.7
Rijk	418.0	100	1.9	2.0	2.7	2.7
Bruto besparingen						
Brussel	1 190.9	44.0	32.2	-14.6	-17.3	-6.7
Vlaanderen	3 572.8	132.0	-1.9	4.1	0.6	-3.3
Wallonië	1 641.6	60.6	4.4	1.9	-8.8	-3.1
Rijk	2 706.8	100	1.1	2.4	-2.3	-3.4

Bron: INR.

BIJLAGE 2: Tabellen van de bijdragen per A38-bedrijfstak tot de regionale ontwikkelingen 2018/2019

TABEL 1 BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN DE BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE NAAR VOLUME IN 2018 EN 2019
(in %punt)

A38		2018				2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	-0,14	-0,12	-0,11	0,01	-0,02	0,00	-0,01
Winning van delfstoffen	BB	0,00	-0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,03	0,08	0,02	0,06	0,05	0,03	0,02	0,03
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,05	-0,01	-0,03
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,01	-0,01	-0,04	-0,02	-0,01	-0,06	-0,02	-0,04
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-0,35	-0,05	0,00	-0,09	0,01	0,02	0,00	0,02
Vervaardiging van chemische producten	CE	-0,14	-0,02	0,10	-0,02	0,01	0,03	0,02	0,02
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	-0,03	0,16	0,48	0,19	0,03	0,25	0,45	0,26
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,04	-0,06	0,05	-0,03	-0,01	-0,04	-0,08	-0,04
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,03	-0,07	-0,08	-0,06	0,01	0,01	0,07	0,03
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	-0,02	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,02	0,01
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,01	-0,03	0,00	0,00	0,01	0,03	0,01
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	-0,02	-0,11	-0,03	0,00	0,00	-0,02	-0,01
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,02	-0,03	0,00	-0,02	0,01	0,00	0,02	0,01
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	0,04	0,01	-0,03	0,01	-0,01	0,00	0,04	0,01
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-0,51	-0,10	-0,22	-0,20	0,06	0,07	0,06	0,06
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	-0,16	0,02	0,02	-0,01	0,00	0,02	0,03	0,02
Bouwnijverheid	FF	0,15	0,32	0,17	0,26	0,01	0,29	0,20	0,22
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,08	0,02	0,75	0,17	0,16	0,21	0,04	0,16
Vervoer en opslag	HH	0,15	0,22	0,09	0,18	0,03	-0,11	-0,05	-0,07
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,09	0,05	0,06	0,06	0,07	-0,01	0,03	0,01
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	-0,09	-0,01	0,03	-0,02	-0,07	0,01	0,00	0,00
Telecommunicatie	JB	0,50	0,00	0,04	0,10	0,03	0,00	0,04	0,02
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,33	0,18	0,11	0,19	0,12	0,07	0,07	0,08
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,01	0,03	0,30	0,08	0,72	0,08	0,05	0,19
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,04	0,35	0,26	0,27	0,16	0,33	0,33	0,30
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,10	0,40	0,06	0,23	0,07	0,20	0,01	0,13
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,06	0,46	0,14	-0,04	-0,06	-0,23	-0,10
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,01	0,04	-0,01	0,02	-0,02	0,01	0,00	0,00
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,27	0,37	-0,08	0,25	0,34	0,25	0,22	0,26
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,04	-0,03	0,11	0,03	0,25	0,09	0,22	0,16
Onderwijs	PP	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,00	-0,04	0,00
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,08	0,04	-0,02	0,04	0,00	0,04	0,03	0,03
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,03	0,06	0,11	0,07	0,03	0,05	0,06	0,05
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,06	0,03	0,05	0,04	-0,02	0,02	0,01	0,01
Overige diensten	SS	0,08	0,02	0,01	0,03	0,08	0,01	0,01	0,02
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal (%)	Totaal	0,4	1,9	2,6	1,8	2,2	1,7	1,6	1,8
Industrie	C	-0,50	-0,04	0,36	-0,04	0,09	0,21	0,54	0,26
Overheidssector	S13	0,12	0,01	0,18	0,08	0,31	0,09	0,21	0,16
Privésector	S1-S13	0,33	1,91	2,43	1,74	1,84	1,66	1,44	1,64

■ = neg. bijdrage tot de groei

■ = top 5 laagste bijdrage tot de groei

■ = top 5 hoogste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 2

BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN DE BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE TEGEN
LOPENDE PRIJZEN IN 2018 EN 2019

(in %punt)

A38		2018				2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	-0,11	-0,10	-0,09	0,01	0,11	0,11	0,09
Winning van delfstoffen	BB	0,00	-0,01	0,03	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,04	0,10	0,03	0,07	0,06	0,10	0,08	0,09
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,01
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	0,00	0,02	-0,01	0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,01
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-0,40	-0,17	-0,01	-0,17	0,02	0,04	0,01	0,03
Vervaardiging van chemische producten	CE	-0,14	0,04	0,12	0,03	0,00	-0,08	-0,03	-0,05
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	-0,02	0,26	0,68	0,30	0,04	0,31	0,58	0,33
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,04	-0,04	0,09	-0,01	-0,01	0,03	0,02	0,02
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,03	-0,01	-0,04	-0,02	0,01	-0,07	0,00	-0,04
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	-0,02	0,01	-0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,01	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,04	0,02
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	-0,01	-0,11	-0,03	0,00	0,05	-0,01	0,03
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,04	0,00	0,01	0,01	0,04	0,03	0,06	0,04
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	0,03	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,02	0,06	0,02
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-0,49	-0,08	-0,20	-0,19	0,14	0,15	0,17	0,15
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	-0,15	0,02	0,00	-0,02	0,01	0,02	0,02	0,02
Bouwnijverheid	FF	0,21	0,47	0,30	0,38	0,06	0,43	0,32	0,34
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	0,07	0,27	0,95	0,39	0,26	0,38	0,18	0,31
Vervoer en opslag	HH	0,34	0,28	0,21	0,27	0,26	0,17	0,13	0,18
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,13	0,08	0,09	0,09	0,13	0,04	0,08	0,07
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	-0,06	0,00	0,04	0,00	-0,06	0,02	0,01	0,00
Telecommunicatie	JB	0,21	-0,07	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,04	0,00
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,35	0,19	0,12	0,20	0,21	0,15	0,12	0,15
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,54	0,13	0,43	0,27	0,63	0,06	0,03	0,16
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,10	0,42	0,35	0,35	0,23	0,41	0,43	0,38
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	0,04	0,55	0,17	0,37	0,29	0,44	0,17	0,35
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,05	0,46	0,14	-0,04	-0,05	-0,21	-0,09
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,01	0,04	-0,01	0,03	0,01	0,03	0,01	0,02
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,28	0,42	-0,05	0,29	0,32	0,23	0,20	0,24
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,14	0,13	0,22	0,16	0,47	0,18	0,35	0,28
Onderwijs	PP	0,15	0,23	0,32	0,24	0,26	0,13	0,26	0,18
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,15	0,14	0,11	0,14	0,03	0,09	0,09	0,08
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,07	0,12	0,18	0,12	0,04	0,07	0,09	0,07
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,08	0,04	0,06	0,05	0,02	0,04	0,03	0,03
Overige diensten	SS	0,10	0,03	0,02	0,04	0,11	0,02	0,02	0,04
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal (%)	Totaal	1,7	3,5	4,4	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
Industrie	C	-0,52	0,18	0,74	0,18	0,16	0,42	0,81	0,46
Overheidssector	S13	0,52	0,34	0,64	0,45	0,83	0,32	0,65	0,50
Privésector	S1-S13	1,22	3,21	3,79	2,97	2,70	3,19	2,83	3,02

= neg. bijdrage tot de groei

= top 5 laagste bijdrage tot de groei

= top 5 hoogste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 3

BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN DE BRUTO
INVESTERINGEN IN VASTE ACTIVA IN 2018

(in %punt)

A38		2018			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	-0,02	0,20	0,18	0,17
Winning van delfstoffen	BB	0,00	-0,03	-0,04	-0,03
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,01	-0,02	0,12	0,02
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,03	-0,01	0,03	0,00
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-0,02	-0,41	-0,02	-0,27
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,03	0,12	0,26	0,14
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	-0,03	-0,02	-0,19	-0,06
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	0,01	0,09	0,10	0,08
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	0,01	-0,12	-0,09	-0,09
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,02	0,02	0,05	0,03
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,02	0,02	0,02
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	0,07	0,05	0,05
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	-0,06	-0,15	0,15	-0,07
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	-0,01	0,03	0,05	0,03
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	0,58	0,82	0,43	0,70
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	-0,16	0,45	0,26	0,32
Bouwnijverheid	FF	0,07	-0,02	0,59	0,13
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	0,36	0,18	-0,04	0,15
Vervoer en opslag	HH	-0,82	0,66	0,36	0,38
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,24	0,05	0,30	0,13
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	-0,31	0,07	-0,07	-0,02
Telecommunicatie	JB	-0,33	0,09	-0,02	0,01
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,06	0,10	1,14	0,33
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	2,61	-0,06	-0,18	0,29
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	-1,49	1,74	0,38	0,97
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	0,67	0,50	0,29	0,48
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,02	0,24	0,30	0,22
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,29	0,02	0,01	0,06
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	2,00	-0,29	0,40	0,19
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	1,30	0,99	0,50	0,92
Onderwijs	PP	-0,02	0,04	-0,16	-0,01
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,09	-0,01	-0,06	-0,01
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,06	0,08	0,20	0,10
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,26	0,11	0,19	0,15
Overige diensten	SS	0,12	-0,02	-0,05	0,00
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal (%)	Totaal	5,5	5,5	5,4	5,5
Industrie	C	-0,07	-0,38	0,53	-0,13
Overheidssector	S13	3,18	1,29	0,65	1,41
Privésector	S1-S13	2,34	4,25	4,78	4,10

= neg. bijdrage tot de groei

= top 5 hoogste bijdrage tot de groei

= top 5 laagste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 4 BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN DE TOTALE WERKGELEGENHEID IN 2018 EN 2019
(in %punt)

A38		2018				2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,02	-0,01	0,01	0,01	0,03	0,00	0,02
Winning van delfstoffen	BB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,00	0,05	0,05	0,05	0,01	0,03	0,02	0,03
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,00	-0,02	0,00	-0,01
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,00	0,02	0,04	0,02	0,00	0,01	0,00	0,01
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,00	0,01	0,03	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,04	-0,08	0,02	-0,05	0,02	0,01	0,02	0,02
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	-0,03	0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,01	0,04	0,02	0,00	-0,01	0,01	0,00
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	0,04	-0,06	0,01	0,00	0,01	-0,01	0,01
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,01	0,03	0,01	0,02	0,01	0,01	-0,01	0,01
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	-0,01	0,01	-0,02	0,00	0,01	0,01	0,02	0,01
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	0,00	-0,01	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Bouwnijverheid	FF	0,10	0,20	0,03	0,14	-0,06	0,17	0,04	0,10
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,15	0,02	0,12	0,02	0,04	0,11	-0,03	0,06
Vervoer en opslag	HH	0,13	0,15	0,02	0,11	0,14	0,17	0,12	0,15
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,09	0,00	0,03	0,02	0,15	0,04	0,02	0,05
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,01	-0,01	0,02	0,00	0,02	0,00	0,01	0,01
Telecommunicatie	JB	-0,07	0,00	-0,01	-0,01	-0,05	-0,01	0,00	-0,02
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,10	0,13	0,05	0,11	0,13	0,11	0,07	0,10
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	-0,29	-0,04	-0,01	-0,07	-0,19	-0,03	-0,02	-0,05
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	0,06	0,32	0,08	0,22	0,29	0,35	0,13	0,28
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,02	0,02	0,02
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,00	0,05	-0,01	0,03	0,00	0,04	0,01	0,02
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,21	0,35	0,21	0,29	0,20	0,10	0,16	0,13
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,08	-0,03	0,14	0,04	0,04	0,01	0,06	0,03
Onderwijs	PP	0,22	0,11	0,10	0,13	0,24	0,15	0,12	0,15
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,12	0,09	0,12	0,10	0,11	0,11	0,14	0,12
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,08	0,15	0,18	0,15	0,07	0,17	0,15	0,15
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,01	0,05	0,03	0,04	0,08	0,04	0,04	0,04
Overige diensten	SS	0,03	0,04	0,04	0,04	0,08	0,07	0,05	0,07
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	-0,01	0,04	-0,02	0,02	0,01	0,02	-0,01	0,01
Totaal (%)	Totaal	0,7	1,7	1,3	1,5	1,4	1,8	1,2	1,6
Industrie	C	-0,07	0,08	0,13	0,07	0,04	0,09	0,08	0,08
Overheidssector	S13	0,30	0,04	0,24	0,14	0,31	0,13	0,18	0,17
Privésector	S1-S13	0,40	1,71	1,02	1,33	1,08	1,67	0,97	1,40

 = neg. bijdrage tot de groei

 = top 5 laagste bijdrage tot de groei

 = top 5 hoogste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 5 BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL LOONTREKKENDEN IN 2018 EN 2019
(in %punt)

A38		2018				2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,05	0,02	0,04	0,01	0,04	0,02	0,03
Winning van delfstoffen	BB	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,01	0,07	0,07	0,06	0,01	0,04	0,03	0,03
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,00	-0,02	-0,01	-0,01
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,00	0,03	0,04	0,03	0,00	0,01	0,00	0,01
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,00	0,01	0,04	0,02	0,01	0,03	0,03	0,02
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,01	0,01	0,02	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,04	-0,09	0,02	-0,06	0,02	0,01	0,03	0,02
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	-0,03	0,01	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,01	0,05	0,02	0,00	-0,01	0,01	0,00
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	0,04	-0,07	0,01	0,00	0,01	-0,01	0,01
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,02	0,04	0,01	0,03	0,02	0,02	-0,01	0,01
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	-0,01	0,01	-0,03	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	0,00	-0,01	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
Bouwnijverheid	FF	0,07	0,21	0,01	0,13	-0,08	0,09	0,04	0,05
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,14	0,07	0,18	0,07	0,07	0,15	0,02	0,11
Vervoer en opslag	HH	0,09	0,16	0,02	0,11	0,15	0,19	0,15	0,17
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,11	0,01	0,06	0,04	0,17	0,06	0,06	0,08
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,01	-0,02	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Telecommunicatie	JB	-0,08	-0,01	-0,01	-0,02	-0,06	-0,02	0,00	-0,02
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,09	0,14	0,05	0,11	0,13	0,13	0,07	0,11
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	-0,33	-0,04	-0,01	-0,08	-0,21	-0,03	-0,02	-0,05
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,02	0,01	0,00	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,05	0,23	0,04	0,14	0,13	0,29	0,09	0,21
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,03	0,02	0,02
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	-0,02	0,03	-0,02	0,01	-0,02	0,01	0,00	0,00
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,23	0,38	0,22	0,32	0,22	0,07	0,15	0,11
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,09	-0,04	0,18	0,05	0,04	0,01	0,08	0,03
Onderwijs	PP	0,24	0,11	0,10	0,13	0,26	0,16	0,12	0,17
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,12	0,08	0,08	0,08	0,10	0,09	0,14	0,11
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,09	0,19	0,22	0,18	0,09	0,22	0,20	0,19
Kunst, amusement en recreatie	RR	-0,01	0,02	0,02	0,02	0,06	0,02	0,03	0,03
Overige diensten	SS	0,03	-0,02	-0,01	-0,01	0,09	0,00	0,00	0,01
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	-0,01	0,04	-0,02	0,02	0,02	0,03	-0,01	0,02
Totaal (%)	Totaal	0,5	1,7	1,3	1,4	1,2	1,7	1,3	1,5
Industrie	C	-0,07	0,09	0,16	0,09	0,05	0,11	0,11	0,10
Overheidssector	S13	0,33	0,05	0,29	0,17	0,35	0,16	0,22	0,21
Privésector	S1-S13	0,14	1,68	1,00	1,26	0,90	1,53	1,09	1,31

■ = neg. bijdrage tot de groei

■ = top 5 laagste bijdrage tot de groei

■ = top 5 hoogste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 6 BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL ZELFSTANDIGEN IN 2018 EN 2019
(in %punt)

A38		2018				2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	-0,14	-0,16	-0,13	0,00	-0,05	-0,11	-0,06
Winning van delfstoffen	BB	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	0,00	-0,01	-0,02	-0,01
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	-0,02	0,00	0,01	0,00	-0,01	-0,01	0,00	0,00
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,03	-0,01	-0,02
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD								
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	0,01	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,01	-0,01	0,01
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	0,00	0,04	0,02	0,03	0,01	0,04	0,00	0,03
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD								
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00
Bouwnijverheid	FF	0,36	0,18	0,13	0,19	0,04	0,55	0,00	0,34
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,17	-0,21	-0,16	-0,19	-0,16	-0,10	-0,30	-0,16
Vervoer en opslag	HH	0,44	0,08	0,02	0,10	0,08	0,04	-0,02	0,03
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	-0,08	-0,07	-0,13	-0,09	-0,08	-0,06	-0,15	-0,09
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,06	0,02	0,03	0,03	0,07	0,03	0,04	0,03
Telecommunicatie	JB	0,03	0,04	0,01	0,03	0,02	0,01	-0,02	0,00
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,17	0,09	0,07	0,10	0,17	0,06	0,05	0,07
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	-0,02	-0,03	-0,02	-0,03	-0,01	-0,04	-0,04	-0,04
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,04	0,06	0,03	0,05	0,03	0,03	0,02	0,03
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	0,97	0,73	0,27	0,62	1,55	0,65	0,28	0,64
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,15	0,15	0,07	0,13	0,10	0,16	0,04	0,12
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,09	0,19	0,18	0,18	0,10	0,26	0,20	0,23
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO								
Onderwijs	PP	0,12	0,13	0,12	0,13	0,09	0,10	0,09	0,10
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,10	0,18	0,27	0,20	0,20	0,21	0,17	0,20
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,00	-0,03	0,01	-0,02	-0,04	-0,09	-0,07	-0,08
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,16	0,16	0,08	0,14	0,19	0,12	0,08	0,11
Overige diensten	SS	0,01	0,32	0,27	0,27	0,07	0,44	0,25	0,35
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT								
Totaal (%)	Totaal	2,4	1,8	1,1	1,7	2,4	2,3	0,4	1,8
Industrie	C	-0,06	0,00	-0,01	-0,01	0,01	0,00	-0,04	-0,01
Overheidssector	S13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privésector	S1-S13	2,38	1,83	1,09	1,67	2,42	2,33	0,45	1,80

■ = neg. bijdrage tot de groei

■ = top 5 laagste bijdrage tot de groei

■ = top 5 hoogste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 7 BIJDRAGE PER A10-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN HET ARBEIDSVOLUME IN 2018
(in %punt)

A10		2018			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	1	0,00	0,06	-0,02	0,03
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	2	-0,04	0,08	0,13	0,08
Bouwnijverheid	3	0,16	0,24	0,11	0,20
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	4	0,10	0,21	0,26	0,21
Informatie en communicatie	5	0,09	0,13	0,09	0,11
Financiële activiteiten en verzekeringen	6	-0,25	-0,03	0,00	-0,06
Exploitatie van en handel in onroerend goed	7	0,04	0,03	-0,01	0,02
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	8	0,34	0,76	0,25	0,57
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	9	0,62	0,25	0,33	0,33
Andere dienstverlenende activiteiten	10	0,11	0,11	0,07	0,10
Totaal (%)		1,2	1,8	1,2	1,6
Industrie	C	-0,06	0,08	0,13	0,07
Overheid	S13	0,52	0,02	0,14	0,13
Privésector	S1-S13	0,65	1,81	1,08	1,45

= neg. bijdrage tot de groei
 = top 3 hoogste bijdrage tot de groei
 = top 3 laagste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 8

BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL
GEWERKTE UREN DOOR LOONTREKKENDEN IN 2018

(in %punt)

A38		2018			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,09	0,03	0,06
Winning van delfstoffen	BB	0,00	0,00	0,01	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,00	0,09	0,07	0,07
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,01	0,01	-0,01
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,01	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	0,00	0,00	0,00	0,00
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,00	0,03	0,05	0,03
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,00	0,02	0,04	0,02
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,01	0,01	0,02	0,01
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,04	-0,11	0,05	-0,06
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	-0,03	0,01	-0,02
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,01	0,05	0,02
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	0,05	-0,05	0,01
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,02	0,04	0,01	0,03
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	-0,01	0,01	-0,03	0,00
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	0,00	-0,01	-0,01	-0,01
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,02	0,01	0,00	0,01
Bouwnijverheid	FF	0,09	0,28	0,11	0,21
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,17	0,08	0,19	0,07
Vervoer en opslag	HH	0,11	0,19	0,05	0,14
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,16	0,10	0,11	0,11
Uitgeven, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,03	-0,02	0,02	0,00
Telecommunicatie	JB	-0,09	-0,02	-0,01	-0,03
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,12	0,16	0,06	0,13
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	-0,30	-0,03	0,00	-0,06
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,03	0,02	0,01	0,02
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,05	0,27	0,06	0,16
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,03	0,00	0,02
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	-0,01	0,04	-0,02	0,01
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,25	0,42	0,21	0,34
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,36	-0,08	0,07	0,04
Onderwijs	PP	0,22	0,14	0,11	0,14
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,11	0,04	0,07	0,06
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,06	0,15	0,18	0,14
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,08	0,02	0,01	0,03
Overige diensten	SS	0,04	-0,02	0,00	0,00
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	-0,01	0,04	-0,01	0,02
Totaal (%)	Totaal	1,0	2,0	1,5	1,7
Industrie	C	-0,06	0,10	0,23	0,11
Overheidssector	S13	0,62	0,03	0,18	0,17
Privésector	S1-S13	0,37	1,98	1,29	1,55

 = neg. bijdrage tot de groei
 = top 5 hoogste bijdrage tot de groei
 = top 5 laagste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 9

BIJDRAGE PER A10-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN HET
AANTAL GEWERKTE UREN DOOR ZELFSTANDIGEN IN 2018
(in %punt)

A10		2018			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	1	0,00	-0,05	-0,15	-0,07
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie	2	-0,02	0,01	-0,17	-0,04
Bouwnijverheid	3	0,55	0,13	0,10	0,16
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden	4	0,11	-0,30	0,01	-0,17
Informatie en communicatie	5	0,28	0,10	0,16	0,14
Financiële activiteiten en verzekeringen	6	0,02	-0,05	-0,01	-0,03
Exploitatie van en handel in onroerend goed	7	0,11	0,06	-0,04	0,03
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten	8	1,16	0,82	0,24	0,68
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	9	-0,10	0,25	0,10	0,17
Andere dienstverlenende activiteiten	10	0,09	0,31	0,26	0,27
Totaal (%)		2,2	1,3	0,5	1,1
Industrie	C	-0,02	0,01	-0,16	-0,04
Overheid	S13	0,00	0,00	0,00	0,00
Privésector	S1-S13	2,19	1,28	0,51	1,14

= neg. bijdrage tot de groei

= top 3 hoogste bijdrage tot de groei

= top 3 laagste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 10 BIJDRAGE PER A38-BEDRIJFSTAK TOT DE ONTWIKKELING VAN DE BELONING VAN WERKNEMERS IN 2018 EN 2019
(in %punt)

A38		2018				2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,04	0,01	0,03	0,01	0,04	0,03	0,03
Winning van delfstoffen	BB	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,01	0,15	0,12	0,12	0,05	0,10	0,07	0,09
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,00	0,02	0,02	0,01
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	0,01	0,02	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,02	0,07	0,07	0,06	0,03	0,09	0,04	0,06
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,00	0,05	0,20	0,08	0,03	0,09	0,17	0,10
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,04	0,03	0,08	0,03	-0,01	0,05	0,04	0,04
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,05	-0,06	0,08	-0,03	0,02	0,08	0,14	0,08
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,00	-0,06	-0,01	-0,04	0,00	0,02	0,02	0,01
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	0,01	0,05	0,02	0,00	0,00	0,03	0,01
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,00	0,05	-0,52	-0,10	0,00	0,05	-0,05	0,02
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	0,08	0,06	0,01	0,05	0,02	-0,01	0,01	0,00
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	0,01	0,03	0,00	0,02	0,01	0,04	0,09	0,05
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-0,01	0,01	0,01	0,01	0,03	0,03	0,04	0,03
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,05	0,05	0,03	0,04	-0,06	-0,02	-0,04	-0,03
Bouwnijverheid	FF	0,15	0,48	0,26	0,37	-0,06	0,25	0,20	0,18
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,21	0,29	0,31	0,20	0,44	0,54	0,28	0,46
Vervoer en opslag	HH	0,23	0,30	0,15	0,25	0,28	0,31	0,24	0,29
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,13	0,09	0,12	0,11	0,21	0,10	0,12	0,13
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,07	-0,01	0,02	0,01	-0,06	0,01	0,00	-0,01
Telecommunicatie	JB	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,03	-0,02	0,02	-0,01
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,19	0,23	0,06	0,18	0,26	0,22	0,09	0,19
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,18	0,05	0,12	0,09	-0,16	-0,05	0,00	-0,06
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,06	0,03	0,00	0,03	0,02	0,03	0,02	0,02
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,21	0,37	0,09	0,19	0,44	0,39	0,10	0,33
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,01	0,07	0,02	0,05	0,01	0,06	0,04	0,05
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,03	0,04	-0,04	0,02	0,01	0,03	0,00	0,02
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,34	0,45	0,21	0,37	0,23	0,19	0,16	0,19
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,23	0,20	0,34	0,26	0,78	0,32	0,59	0,48
Onderwijs	PP	0,27	0,36	0,48	0,37	0,43	0,22	0,42	0,31
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,22	0,19	0,22	0,20	0,16	0,19	0,25	0,20
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,09	0,16	0,21	0,16	0,13	0,30	0,32	0,27
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,05	0,04	0,05	0,04	0,03	0,04	0,04	0,04
Overige diensten	SS	0,07	0,01	0,03	0,03	0,24	0,03	0,04	0,07
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
Totaal (%)	Totaal	2,0	3,8	2,8	3,2	3,5	3,7	3,5	3,7
Industrie	C	0,03	0,38	0,08	0,24	0,14	0,52	0,59	0,47
Overheidssector	S13	0,60	0,53	0,87	0,64	1,31	0,55	1,05	0,83
Privésector	S1-S13	1,35	3,31	1,91	2,60	2,19	3,17	2,50	2,83

neg. bijdrage tot de groei

= top 5 laagste bijdrage tot de groei

= top 5 hoogste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

TABEL 11 BIJDRAGE PER UITGAVENCATEGORIE (COICOP 3 DIGITS) TOT DE
TOTALE ONTWIKKELING VAN DE FINALE CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
VAN DE HUISHOUDENS IN 2018
(in %punt)

COICOP 3 DIGITS		2018			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Voedingsmiddelen	011	0,51	0,33	0,46	0,39
Alcoholvrije dranken	012	0,08	0,04	0,05	0,05
Alcoholhoudende dranken	021	0,05	0,04	0,11	0,06
Tabak	022	0,17	0,06	0,11	0,09
Verdovende middelen	023	0,03	0,01	0,02	0,02
Kledingsartikelen	031	0,06	0,09	0,11	0,10
Schoeisel	032	0,00	0,02	0,01	0,01
Werkelijke woninghuur	041	0,33	0,27	0,13	0,24
Toegerekende woninghuur	042	0,43	0,38	0,35	0,37
Goederen en diensten voor kleine herstellingen aan woningen	043	-0,03	0,01	0,01	0,00
Watervoorziening en overige diensten i.v.m. woningen	044	0,29	-0,04	-0,02	0,00
Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	045	0,24	0,30	0,42	0,33
Meubelen, stoffering, tapijten en andere vloerbekleding en huishoudtoestellen	051 & 053	0,16	0,00	0,26	0,09
Huishoudtextiel	052	0,04	-0,02	0,02	0,00
Vaat- en glaswerk, huisraad	054	0,04	0,02	0,02	0,02
Gereedschap voor huis en tuin	055	-0,01	0,02	0,05	0,02
Niet-duurzame huishoudartikelen en huishoudelijke diensten	056	0,07	0,07	0,03	0,06
Geneesmiddelen en andere farmaceutische producten en therapeutische uitrustingen	061	0,01	0,01	-0,02	0,00
Geneeskundige, tandheelkundige en paramedische diensten (buiten het ziekenhuis)	062	0,07	0,10	0,10	0,09
Verpleging in ziekenhuizen	063	0,35	0,08	0,48	0,23
Aankoop van particuliere voertuigen	071	0,11	0,10	0,01	0,07
Kosten gekoppeld aan het gebruik van particuliere voertuigen	072	0,06	0,45	0,44	0,41
Vervoerdiensten	073	0,11	0,04	0,02	0,04
Posterijen	081	0,03	0,00	0,00	0,01
Telefoon- en faxtoestellen	082	0,00	0,00	0,00	0,00
Telefoon-, telegraaf- en faxdiensten	083	0,01	-0,01	0,03	0,01
Audiovisuele, fotografische en informaticatoestellen en -dragers en Duurzame recreatiegoederen	091 & 092	-0,14	0,02	0,10	0,03
Niet-duurzame recreatiegoederen (camping-, tuinbouwartikelen, enz.), dieren en aanverwante producten	093	0,00	0,00	0,01	0,00
TV-abonnement, loterijen, sportbeoefening en andere recreatieve en culturele diensten	094	0,32	0,20	0,02	0,16
Kranten, boeken en schrijfwaren	095	0,06	0,02	0,02	0,02
Pakketreizen	096	0,21	0,07	0,04	0,08
Onderwijs	10	0,05	0,04	0,05	0,04
Restaurants en cafés	111	0,58	0,34	0,44	0,39
Hotels	112	0,08	0,07	0,07	0,07
Lichamelijke verzorging	121	0,05	0,05	0,06	0,05
Prostitutie	122	0,01	0,01	0,01	0,01
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	123	0,00	0,03	-0,03	0,01
Sociale diensten	124	0,09	0,09	0,11	0,10
Verzekeringen	125	0,11	0,12	0,18	0,14
Financiële diensten	126	0,12	0,11	0,11	0,11
Andere diensten n.e.g.	127	-0,01	0,14	0,01	0,08
p.m. totale groei (in %)		4,81	3,65	4,04	3,88

= neg. bijdrage tot de groei

= top 3 hoogste bijdrage tot de groei

= top 3 laagste bijdrage tot de groei

Bron: INR.

Publicaties van het INR - Contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<https://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank NBB.Stat. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt midden oktober. Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie en inkomensvormingsrekening alsook de belangrijkste bestedingscomponenten, de sectorrekeningen, de kapitaalgoederenvoorraad en de werkgelegenheid.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten. Zij verschijnen vier maal per jaar, 120 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Ook de werkgelegenheid, het arbeidsvolume van de loontrekkenden en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei. Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 60 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de institutionele sectoren

De jaarrekeningen van de institutionele sectoren zijn opgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen (cf. punt 1). Midden oktober worden ze uitgebracht via de database van de Nationale Bank van België, NBB.Stat .

De complete rekeningenreeks voor de institutionele sector wordt gepubliceerd. De institutionele sectoren bestaan uit de niet-financiële vennootschappen, de financiële instellingen (en subsectoren), de overheid, de huishoudens, de IZW's t.b.v. huishoudens en het buitenland.

De kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren worden vier maal per jaar verspreid, ongeveer 105 dagen na het einde van het kwartaal waarop zij betrekking hebben. Deze kwartaalrekeningen zijn in overeenstemming met hun jaarlijks equivalent (zie hierboven), maar zijn minder gedetailleerd. De focus ligt op de meest relevante aggregaten, in het bijzonder door middel van sleutelindicatoren en componenten. Deze rekeningen bevatten eveneens de kwartaalrekeningen van de overheid.

4. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de rekeningen van de institutionele sectoren verspreid (zie punt 3).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die midden oktober wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

5. Aanbod- en gebruikstabellen

Op het einde van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

6. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

Op het einde van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen, het aantal gewerkte uren en over de bruto investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het

om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen), de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen) en de tertiaire inkomensverdeling (netto- en brutobedragen t.e.m. de spaarquote). Naast de consumptieve bestedingen van de gezinnen worden ook de consumptieve bestedingen van de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens regionaal verdeeld.

7. Contactpersonen

Kwartaal Bbp en "flash"	quarterly.na@nbb.be	Yannick Rombauts	+32 2 221 26 93
Jaarrekeningen			
- bedrijfstakken	production.na@nbb.be	Tim Van Waeyenberge	+32 2 221 49 88
- bestedingen	expenditure.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Sectorrekeningen	sectors.na@nbb.be	Odile Biernaux	+32 2 221 30 44
Rekeningen van de overheid	governmentfinance.na@nbb.be	Claude Modart	+32 2 221 30 26
Regionale rekeningen	regional.na@nbb.be	Monica Maesele	+32 2 221 30 28
Arbeidsmarkt	labour.na@nbb.be	Bernadette Boudry	+32 2 221 47 54
Kapitaalgoederenvoorraad	expenditure.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Aanbod- en gebruikstabellen (SUT)	sut.na@nbb.be	Hans De Dyn	+32 2 221 30 38
Satellietrekening van de IZWs	sectors.na@nbb.be	Odile Biernaux	+32 2 221 30 44
Verspreiding van de reeksen	nationalaccounts.na@nbb.be	Kristof Segers	+32 2 221 38 70
Toezicht en coördinatie	coordination.na@nbb.be	Isabelle Brumagne	+32 2 221 28 77

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België bevat de [publicatiekalender](#) van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.b.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

BBP	Bruto binnenlands product
BNI	Bruto nationaal inkomen
ESR	Europees systeem van nationale en regionale rekeningen
IGDFI	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
IZW	Instelling zonder winstoogmerk
NACE-BEL	Belgische versie van de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese gemeenschappen
NBB	Nationale Bank van België
SNA	System of National Accounts
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek "[e-service](#)", kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

nationalaccounts.na@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

Naamloze vennootschap

RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340

Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel

www.nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB AG - Prepress & Image

Gepubliceerd in januari 2021